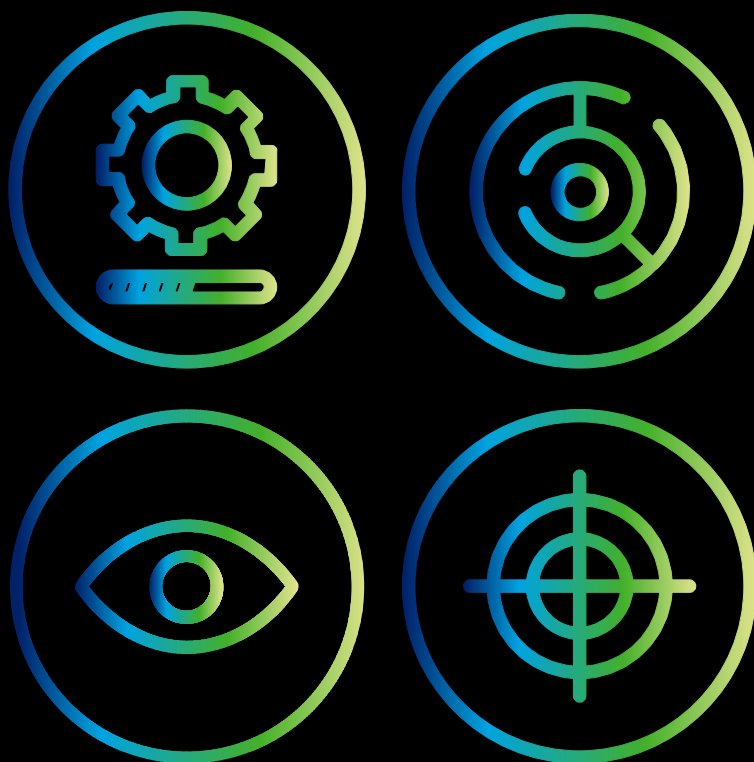

dReport: Leden 2026

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.

Daně

**Dotace
a investiční
pobídky**

dReport: Leden 2026

Zalistujte si v pravidelném přehledu novinek z daní, dotací a investičních pobídek.

Revoluce v zaměstnanecké administrativě je tady. Jste připraveni na JMHZ?

Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele (JMHZ) představuje jednu z nejzásadnějších změn v oblasti pracovněprávní, mzdové a daňové administrativy za poslední dekády. Od letošního roku se výrazně mění způsob, jakým budou zaměstnavatelé předávat informace státu. Co to znamená? Centrálním správcem dat se stává Česká správa sociálního zabezpečení a místo několika reportů různým institucím budou zaměstnavatelé od dubna reportovat údaje o zaměstnancích v jednom jediném typu elektronického hlášení. Pojďme se na to, co JMHZ přináší, podívat blíže.

Co je JMHZ a proč vzniká

Zatímco dosud zaměstnavatelé posílali údaje o zaměstnancích České správě sociálního zabezpečení (ČSSZ), finanční správě, úřadům práce a dalším institucím, přičemž každá měla vlastní formuláře, termíny i strukturu dat, jednotné měsíční hlášení přináší od dubna letošního roku zásadní změnu. Data budou nově předávána měsíčně, elektronicky a prostřednictvím ČSSZ, která se stane centrálním správcem systému. Cílem nového systému je snížení administrativy, lepší kvalita dat a efektivnější kontroly. Pro firmy to ale zároveň může znamenat zásadní rozšíření rozsahu povinností.

Koho se JMHZ dotkne?

Jednoduše řešeno – téměř všech. JMHZ se bude týkat všech subjektů, které mají zaměstnance nebo vyplácejí příjmy ze závislé činnosti, jsou to tedy:

- zaměstnavatelé s alespoň 1 zaměstnancem;
- OSVČ zaměstnávající aspoň 1 „dohodáře“;
- zahraniční zaměstnavatelé, kteří vysílají na práci do ČR zaměstnance ze zahraničí;
- nově i společenství vlastníků jednotek (SVJ), které vyplácí členům výboru odměny;
- pojišťovna, která vyplácí poškozeným osobám náhradu za ztrátu na výdělku.

Pokud vyplácíte mzdu, plat či odměnu např. jednateli nebo členu představenstva, JMHZ se vás týká.

Jaké údaje se budou v rámci JMHZ hlásit

Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele nesbírá jen „nové“ údaje, ale především sjednocuje a koncentruje data, která dnes zaměstnavatelé poskytují různým institucím odděleně – nebo je neposkytují vůbec.

Zatímco velcí zaměstnavatelé zapojení do statistických šetření (např. Trexima/ISPV) už část těchto informací evidují, pro menší a střední zaměstnavatele půjde často o zcela novou povinnost.

V rámci JMHZ se budou pravidelně reportovat zejména:

- identifikační a pracovněprávní údaje zaměstnance, včetně pracovního zařazení a jeho změn v průběhu měsíce;
- údaje o pracovní době, tedy odpracovaná doba, přesčasy, nepřítomnosti a jejich důvody;
- informace rozhodné pro daň z příjmů, např. uplatnění daňových zvýhodnění a slev (včetně údajů o vyživovaných dětech);
- vyplacené příjmy ze závislé činnosti v členění podle jejich charakteru;
- benefity a jiná plnění osvobozená od daně, která dosud často zůstávala pouze v interní evidenci;
- cestovní náhrady přesahující zákonné limity;
- vybrané údaje o nákladech práce, které dosud reportovala jen část zaměstnavatelů.

Proč je to zásadní hlavně pro menší zaměstnavatele?

Pro zaměstnavatele, kteří dosud:

- neplnili statistická šetření,
- neměli komplexní mzdový nebo HR systém
- řešili mzdy „jednoduše“ přes účetní nebo externí mzdovou firmu,

znamená JMHZ výrazné rozšíření rozsahu evidovaných a předávaných dat, nikoli jen technickou změnu formuláře.

Důležitá změna!

Firmy budou muset nahlásit nového zaměstnance (z ČR i ze zahraničí) ještě před jeho nástupem. Jakékoli změny pak musí hlásit už do 8 dnů ode dne, kdy nastanou, jde např. o změnu místa výkonu práce, změnu pracovního poměru či přestup na jinou pozici.

Která oddělení se musí na JMHZ připravit?

JMHZ zasáhne fungování celé firmy, protože spojuje data, která dnes vznikají v různých odděleních a systémech. Firmy proto musí počítat s tím, že se změny dotknou zejména těchto oblastí:

HR bude muset sbírat širší okruh údajů už při nástupu zaměstnance, nastavit formuláře, odpovědnosti a procesy pro průběžné změny, zajistit správnost dat, která vstupují do měsíčního hlášení, a nově také reflektovat pravidla tzv. rovného a transparentního odměňování.

Mzdové oddělení ponese kromě samotného zpracování mezd odpovědnost za správnost, úplnost a včasnost měsíčních hlášení, za návaznost na odvody na pojistné a daň z příjmů a také za řešení oprav, doplnění a komunikace s úřady v případě nesrovnalostí.

Daňové a finanční oddělení bude řešit správnou aplikaci daňových pravidel, vazbu na roční zúčtování, daňová přiznání i možné dopady případných nesrovnalostí.

IT čekají úpravy HR a mzdových systémů, propojení databází, nastavení rozhraní pro odesílání dat státu a vyšší míru automatizace a kontrol kvality dat.

Management bude muset nastavit jasné odpovědnosti za data a jejich správnost, schvalovací a kontrolní mechanismy a řízení rizik spojených s chybami v hlášeních a příp. sankcemi.

Klíčové termíny, které by si firmy měly pohlídat

- **leden 2026:** JMHZ vstupuje do praxe, začíná se sledovat první vykazované období.
- **duben 2026:** je zpřístupněn systém pro všechny zaměstnavatele s povinností tzv. doregistrace údajů o zaměstnavateli, registrace příp. mzdové účtárny a doregistrace údajů o zaměstnancích
- **květen 2026:** Podává se **první řádné JMHZ** – za měsíc duben 2026.
- **30. června 2026:** Do tohoto data lze dodatečně doplnit údaje za období **leden–březen 2026**.
- **1. července 2026:** Od tohoto dne bude systém fungovat v **plném režimu**, bez přechodných úlev.

Co je důležité vědět? JMHZ se bude podávat každý měsíc za předchozí období, vždy od 1. do 20. dne měsíce následujícího po vykazovaném měsíci. První řádné JMHZ tedy musí firmy podat po řádné (do)registraci nezbytných údajů do 20. května 2026.

Času na přípravu tedy není mnoho – zejména s ohledem na úpravy systémů a práci s daty.

Současně s JMHZ přichází i **nový sankční rámec** – pokuty nejen za nepodání hlášení, ale i za chybnou registraci zaměstnavatele, zaměstnance či za opakované chyby v datech. Sankce se navíc mohou sčítat. O jaké sankce konkrétně jde:

- **Až 100 000 Kč** za neregistraci zaměstnavatele nebo za nesprávnou registraci (či neodhlášení) zaměstnance.
- **Až 5 000 Kč** za každého zaměstnance za nepodání nebo opožděné podání JMHZ – částka se tak může rychle násobit podle počtu zaměstnanců.

Systém bude rozlišovat **propustné a nepropustné chyby**.

U propustných chyb bude zaměstnavatel vyzván k opravě (typicky do 8 dnů). Nepropustné chyby mohou podání zcela zablokovat – a pokud se na ně přijde až se zpožděním, může zaměstnavatel snadno propásnout zákonnou lhůtu.

JMHZ není jen povinnost, ale také příležitost

JMHZ bezpochyby znamená novou administrativní zátěž. Zároveň ale může být impulzem k dlouho odkládaným změnám: sjednocení HR a mzdových dat, vyčištění databází, zefektivnění a digitalizaci procesů, automatizaci reportingu a nastavení jasných pravidel datové správy.

Firmy, které pojmu přípravu na JMHZ jen jako „splnění zákonné povinnosti“, riskují chaotický start a dodatečné komplikace. Naopak organizace, které JMHZ využijí jako příležitost ke zlepšení interních procesů, mohou získat kvalitnější data, vyšší transparentnost i pevnější základ pro řízení lidí a nákladů.

Lucie Dryáková
ldryakova@deloittece.com

Michal Czigle
mczigle@deloittece.com

Firmy se musí připravit na silnější kontroly a nové sankce

JMHZ výrazně posílí analytické možnosti státu. Propojená data umožní automatizované křížové kontroly, cílenější daňové a pojistné kontroly, rychlejší odhalování nesrovnalostí a efektivnější boj proti nelegální práci či zneužívání daňových výhod.

Jaké změny přinese rok 2026 fyzickým osobám a zaměstnavatelům

Začátkem roku 2026 nabývá účinnosti celá řada změn. Připravili jsme pro vás shrnutí zásadních novinek, které se týkají oblasti daně z příjmů fyzických osob a oblasti zaměstnávání cizinců. V článku najdete také vybrané parametrické změny, například výši minimální či průměrné mzdy pro rok 2026.

Zrušení srážkové daně z odměn členů statutárních orgánů právnických osob, kteří jsou daňoví nerezidenti

- Do konce roku 2025 podléhá příjem jednatele či jiného člena statutárního orgánu, který je český daňový nerezident, v České republice zdanění srážkovou daní 15 %.
- Od 1. 1. 2026 však budou příjmy těchto členů statutárních orgánů podléhat zálohové dani ve výši 15 % až 23 % bez ohledu na jejich rezidenství.
- Navíc pokud výše jejich příjmů překročí hranici pro progresivní zdanění (tedy 36násobek měsíční průměrné mzdy), vznikne jim povinnost podat v České republice daňové přiznání.

Omezení salary swapu

- Novelou zákona o daních z příjmů bude omezena možnost převodu části mzdy či odměny zaměstnance do systému zaměstnaneckých benefitů (tzv. salary/bonus swapu).
- Salary/bonus swap již nebude možné daňově zvýhodnit a tato plnění budou od roku 2026 podléhat jak zdanění, tak odvodům na sociální a zdravotní pojištění. Výjimku tvoří např. příspěvky na penzijní připojištění / DIP, osvobozené na základě jiného ustanovení zákona o daních z příjmů, na nichž se nic nemění.

Limit 40 mil. Kč pro osvobození příjmů z prodeje podílů a cenných papírů se ruší

- Pro rok 2025 platí limit pro osvobození příjmů z prodeje podílů a cenných papírů při splnění časového testu 3 roky, resp. 5 let mezi nabytím a prodejem na částku 40 mil. Kč, kdy příjmy nad tuto hranici podléhají zdanění. Od 1. 1. 2026 je ale toto omezení zrušeno a příjmy splňující časový test jsou opět osvobozeny bez limitu.
- Pozor ovšem na příjmy z prodeje kryptoaktiv – pro tyto příjmy limit osvobození ve výši 40 mil. Kč stále platí.

Změny v současném režimu odloženého zdanění příjmů z ESOP

- Jak jsme informovali například [v březnovém článku](#), od 1. 4. 2025 si zaměstnavatel může zvolit, zda příjem ze zaměstnaneckého akciového plánu bude zdanitelný ihned při nabytí příslušných akcií/podílů, nebo zda se rozhodne zdanění těchto příjmů odložit (a tuto volbu ve lhůtě oznámí finančnímu úřadu).

- Od 1. 1. 2026 se mění seznamu okamžiků, ve kterých dojde k odloženému zdanění těchto příjmů. Maximální lhůta odložení zdanění se prodlužuje z 10 let na 15 let a okamžik změny daňového rezidenství zaměstnance či zaměstnavatele bude vyškrtnut.

Kvalifikované zaměstnanecké opce

- Od ledna bude zákon o daních z příjmů obsahovat nový volitelný režim zdanění příjmů z ESOP, a to kvalifikované zaměstnanecké opce. Tento zvýhodněný režim zdanění příjmů z ESOP bude zaveden pouze pro užší skupinu společností, startupy a mladé inovační společnosti.
- Pokud dojde ke splnění podmínek definovaných v zákoně, nebude se na příjem nahlížet jako na příjem ze zaměstnání, ale jako na ostatní příjem, ať už dojde k uplatnění opce a nabytí akcií/podílů, či rovnou k finančnímu vypořádání opce, bez vstupu zaměstnance do vlastnické struktury. Příjem z uplatnění kvalifikované opce tak nebude podléhat povinnému pojistnému na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.
- Zároveň ke zdanění příjmu v tomto režimu dojde až v okamžiku prodeje podkladového podílu (nejpozději ale do 15 let od uplatnění kvalifikované opce). Na druhou stranu nebude u těchto příjmů možné v budoucnu uplatnit osvobození na základě splnění 3letého, respektive 5letého časového testu.
- Podmínkami tohoto režimu jsme se ve větším detailu zabývali [v našem červencovém článku](#).

Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele

- Nesporně nejdůležitější změnou roku 2026 pro zaměstnavatele bude povinnost podávat jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele (JMHZ), které nahradí až 25 různých hlášení.
- Zákon o JMHZ je účinný od 1. 1. 2026 a zaměstnavatelé se budou muset připravit na tuto povinnost do konce března. Hlášení bude mít povinnost podávat každý zaměstnavatel, a to od 1. do 20. dne následujícího měsíce. JMHZ za období ledna do března budou zaměstnavatelé muset podat do 30. 6. 2026.
- O tom, jaké přínosy a výzvy JMHZ přináší, jsme se více roze-psali [v našem článku](#).

Novinky v oblasti zaměstnávání cizinců v roce 2026

- Od ledna 2026 vejde v účinnost novela zákona o pobytu cizinců, která se razantně dotkne cizinců, kteří se na území České republiky dopouštějí přestupků. Nově bude moci být pobytové oprávnění zrušeno, pokud se cizinec dopustí přestupku vedeného v evidenci přestupků podle zákona o některých přestupcích, a to opakovaně třikrát za sebou v období 12 měsíců.

- Od ledna 2026 se také zvedne výše minimální měsíční mzdy na 22 400 Kč. Toto navýšení by měli reflektovat zaměstnavatelé držitelů zaměstnaneckých karet, jelikož jejich sjednaná odměna, plat či mzda musí být bez ohledu na rozsah práce vyšší než základní sazba měsíční minimální mzdy.
- Od dubna 2026 dojde ke zrušení portálu MPSV, přes který se v současnosti hlásí nástupy cizinců do zaměstnání, jejich ukončení a případné další změny. Tato veškerá oznámení se budou od dubna příštího roku realizovat prostřednictvím výše zmíněného JMHZ.
- Osvobození zdravotních benefitů zůstává na úrovni výše měsíční průměrné mzdy, tedy do výše 48 967 Kč.
- Limit pro odvod pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění u DPP se zvýší na 12 000 Kč. (Limit u DPČ a zaměstnání malého rozsahu zůstává ve výši 4 500 Kč.)
- Mělo by dojít ke zvýšení minimálních odvodů OSVČ, např.:
  - Sociální pojištění (hlavní činnost): 5 720 Kč
  - Zdravotní pojištění: 3 306 Kč
  - Paušální daň v prvním pásmu: 9 984 Kč

Vybrané parametrické změny

- Minimální mzda pro rok 2026: 22 400 Kč
- Průměrná mzda pro rok 2026: 48 967 Kč
  - Hranice pro progresivní zdanění sazbou 23 % dosáhne výše 1 762 812 Kč (146 901 Kč měsíčně).
  - Maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení bude činit 2 350 416 Kč.
  - Osvobození volnočasových benefitů zůstává ve výši poloviny průměrné mzdy, tedy do výše 24 483,50 Kč.

Tereza Kavan Klimešová
tklimesova@deloittece.com

Lenka Kokešová
lkokesova@deloittece.com

Jan Starý
jstary@deloittece.com

Novela odpočtu na výzkum a vývoj v kontextu aktuální judikatury

Od začátku roku 2026 dochází k výraznému posílení daňové podpory na výzkum a vývoj („VaV“). Poplatníci si nově mohou od základu daně odečíst 150 % vynaložených nákladů, a to do limitu 50 mil. Kč na poplatníka, případně na tzv. odpočtový celek v rámci skupiny poplatníků. Z textace novely a související důvodové zprávy lze již nyní očekávat, že podřazení pod odpočtový celek může být v praxi komplikované, zejména u poplatníků čerpajících investiční pobídky nebo v případě zahrnutí joint ventures. Nad uvedený limit zůstává zachována možnost uplatnit odpočet na VaV ve výši 100 % vynaložených nákladů, stejně jako před účinností novely.

Nová legislativa jednoznačně zvyšuje míru daňové podpory, ale samotné podmínky zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů („zákon“) ani požadovanou míru specifikace projektů VaV zásadním způsobem nemění. Novelizované znění zákona vypouští požadavky na uvedení pracovněprávního vztahu řešitelů projektů VaV a jejich kvalifikace, fakticky však neupravuje kvalitativní parametry zákonem vyžadované dokumentace, které jsou dlouhodobě dotvářeny soudní praxí. Právě v této oblasti vzniká nejvíce nejasností. Vysoký počet sporů se správcem daně a judikatura ukazují, že uplatnění odpočtu na VaV zůstává pro řadu poplatníků složité a nejasné. Niže shrnujeme závěry nejnovějších rozsudků.

ROZSUDEK NSS ZE DNE 12. 11. 2025, ČJ. 4 AFS 189/2024-43

Způsob kontroly a hodnocení projektu VaV

NSS potvrdil závěr správce daně, že projektová dokumentace musí konkrétně vymezovat způsob kontroly a hodnocení projektu VaV, tedy stanovovat, podle jakých kritérií a metodiky budou jednotlivé činnosti hodnoceny, jaký mechanismus kontroly bude použit, kdo kontrolu bude provádět (nikoli konkrétní jméno, ale např. pracovní pozice), s jakou četností a jaké záznamy budou o kontrole pořízeny. Ačkoliv zákon obsahuje pouze taxativní výčet požadavků bez další specifikace, NSS dovodil, že jejich zachycení v projektové dokumentaci musí být natolik konkrétní, aby správce daně mohl ověřit, že kontrola proběhla podle stanoveného plánu a jak bylo naloženo s jejími výsledky.

Oddělená nákladová evidence

NSS se dále zabýval otázkou uplatnění mzdových nákladů vypočtených na základě ročního průměru. Přestože zákon ani související metodický pokyn neposkytují konkrétní návod, jak mzdové náklady pro účely odpočtu na VaV kalkulovat, NSS dospěl k závěru, že náklad stanovený na základě ročního průměru nemusí odpovídat zaúčtovaným osobním nákladům a nelze jej dostatečně průkazně považovat za skutečně vynaložený. Pokud není možné jednotlivé účetní doklady jednoznačně propojit s evidovanými náklady a tyto náklady přesně a prokazatelně ověřit bez zkreslení, nelze je podle závěrů soudu pro účely odpočtu na VaV uznat.

ROZSUDEK NSS ZE DNE 21. 11. 2025, ČJ. 3 AFS 115/2024-65

Oddělená nákladová evidence

Na problematiku vedení oddělené nákladové evidence v souvislosti s projekty VaV reaguje NSS dalším rozsudkem, v němž se zabýval zejména přípustností evidence spočívající v podílovém určení zapojení jednotlivých zaměstnanců do projektu VaV. Tento způsob vedení evidence je podle závěrů NSS přípustný, nicméně každý takto kalkulovaný náklad musí být podložený konkrétní dobou strávenou prací na projektu VaV, popisem pracovních činností a s nimi souvisejícími mzdovými náklady. Důkazní břemeno leží na daňovém subjektu, který musí být schopen prokázat, že se jedná o skutečně vynaložené náklady, nikoli o kvalifikované odhady, a to i v případě zaměstnanců odměňovaných fixní měsíční mzdou.

Zákon výslovně ukládá pouze povinnost vést oddělenou nákladovou evidenci, nikoli povinnost vést výkazy práce. NSS však zdůraznil, že i při splnění této zákonné povinnosti nese daňový subjekt důkazní břemeno k prokázání skutečného vynaložení nákladů v souvislosti s projektem VaV. Z judikatury vyplývá, že bez dostatečně konkrétního propojení času stráveného prací na projektu VaV s jeho výstupy nelze tyto náklady považovat za průkazné, což v praxi pro poplatníky často představuje významnou administrativní zátěž.

SHRNUTÍ

NSS ve svých rozhodnutích opakovaně potvrzuje skutečnost, že uplatnění odpočtu na VaV je spojeno s výrazně přísnějšími požadavky, než jaké zákon formálně stanovuje. Zákon vyžaduje pouze obecné náležitosti projektové dokumentace a vedení oddělené nákladové evidence, neřeší však konkrétní způsob kalkulace nákladů, podrobnosti kontroly projektu VaV ani kvalitu zaznamenávaných údajů. Soudy tyto požadavky vykládají velmi přísně a kladou důraz nejen na formální splnění dokumentace, ale i na její kvalitu a konkrétnost.

V praxi musí poplatníci vynakládat značné administrativní úsilí – od přípravy potřebných podkladů přes průběžné sledování soudní judikatury až po promítání soudních výkladů do interních procesů. Novela přitom nestanovuje konkrétní postupy ani jasné požadavky vyplývající z judikatury a nepřináší větší jistotu ani v dlouhodobě sporných oblastech. Přesto může zvýšený odpočet ve výši 150 % vynaložených nákladů, při správně nastavených interních procesech a kvalitně zpracované podpůrné dokumentaci, představovat účinný nástroj daňové podpory výzkumu a vývoje.

Kateřina Novotná
knovotna@deloittece.com

Viktorie Němcová
vnemcova@deloittece.com

Vývoj pojmu „příjem“ v judikatuře

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, (ZDP) přímou a přesně vyjádřenou obecnou definici pojmu „příjem“ neobsahuje a omezuje se na popis jednotlivých konkrétních forem příjmů. V následujícím článku rozebereme vývoj výkladu tohoto pojmu v různých judikátech Nejvyššího správního soudu (NSS).

Skutečné navýšení majetku poplatníka

Za výchozí bod judikaturního vývoje výkladu pojmu „příjem“ se mnohdy považuje rozsudek NSS 2 Afs 42/2005–136, který řeší, kdy lze technické zhodnocení provedené nájemcem považovat za příjem vlastníka. Nájemce na vlastní náklady zrekonstruoval pronajatý dům (provedl technické zhodnocení dle § 33 ZDP) a správce daně technické zhodnocení považoval za nepeněžní příjem vlastníka už v roce kolaudace rekonstrukce. NSS však dospěl k závěru, že k reálnému obohacení vlastníka dochází až tehdy, když nájem skončí a vlastník může zrekonstruovanou nemovitost opět volně užívat či pronajmout. Tomuto závěru předcházela rozbor pojmu nepeněžního příjmu v § 23 odst. 6 ZDP. Po zohlednění důvodové zprávy k návrhu ZDP a odborné literatury soud konstatoval, že za příjem podléhající dani je nutno pokládat **navýšení majetku daňového poplatníka a dále že se musí jednat o příjem skutečný, a nikoliv toliko zdánlivý.** To znamená, že se toto navýšení majetku musí reálně projevit v právní sféře daňového poplatníka, a to tak, že poplatník musí být schopen toto zvýšení majetku skutečně využít. V opačném případě se totiž jedná o navýšení zdánlivé.

Pohled na § 10 ZDP

Návěť § 10 ZDP, které zní: „*Ostatní příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 až 9, a jednotlivými druhy příjmu jsou...*“, poprvé vysvětlil NSS v rozsudku 5 Afs 33/2004. Žalobkyně tvrdila, že při postoupení pohledávky pouze „přeměnila“ již existující pohledávku v peníze stejné nominální hodnoty, tak že nedošlo ke zvýšení jejího majetku a nemůže jít o zdanitelný příjem. NSS však tento názor odmítl a přiklonil se ke gramatickému výkladu městského soudu. Z uvozovací věty § 10 odst. 1 ZDP nevyplývá, že „*zvýšení majetku*“ je samostatnou podmínkou aplikace tohoto ustanovení. Naopak z textu vyvodil, že všechny příjmy, které nespádají pod § 6 až 9 ZDP, jsou automaticky zahrnuty mezi „*ostatní příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku*“, přičemž formulace o zvýšení majetku má spíše deklaratorní charakter a nelze ji využít k vyloučení konkrétního plnění z režimu § 10 ZDP.

Ústavní soud v nálezu IV. ÚS 650/05 na tuto argumentaci NSS reagoval výkladem § 10 odst. 1 ZDP ústavně konformním způsobem. Připomněl, že daň představuje zásah do vlastnického práva podle čl. 11 Listiny a že při výkladu daňových norem je nutné respektovat zásadu materiálního právního státu a princip „*in dubio mitius*“, tedy v případě pochybností mírněji. Z tohoto hlediska Ústavní soud odmítl čistě gramatický přístup NSS a dovodil, že příjem z postoupení pohledávky z prodeje cenných papírů, při

němž nedošlo ke zvýšení majetku poplatníka, nelze považovat za „*ostatní příjem*“ ve smyslu § 10 ZDP. „*Zvýšení majetku*“, které NSS v rozsudku 5 Afs 33/2004 chápal jen jako popis, se tak v optice Ústavního soudu stává materiální podmínkou pro to, aby určité plnění vůbec mohlo být pod § 10 ZDP podřazeno.

Následný směr judikatury

Na navazující judikatuře je patrné, jak NSS dále pracuje s pojmem „příjem“. V rozsudku 2 Afs 192/2017–26 NSS posuzoval transakci, jejímž cílem byla změna struktury držení obchodních podílů mezi několika osobami při zachování výše majetku každého z účastníků. NSS zdůraznil, že při posuzování ostatních příjmů podle § 10 ZDP je nutné dívat se na jednotlivé transakce jako na celek a zkoumat, zda u některého z účastníků skutečně došlo k nárůstu majetku. Pokud byla vůlí účastníků bezplatná „*směna*“ obchodních podílů, která fakticky nevede k majetkovému obohacení, zdanitelný příjem nevzniká.

V rozsudku 1 Afs 375/2019–37 pak NSS výslovně vykládal význam výrazu „*příjem za zdaňovací období*“ v kontextu nároku na slevu na manžela. S odkazem na 2 Afs 42/2005–136 NSS zdůraznil, že příjmem je pouze příjem skutečně využitelný (faktický, reálný), nikoliv pouze zdánlivý, takže pouhý nárok na dávku peněžité pomoci v mateřství ještě příjmem není, příjmem je až její vyplacení.

Rozsudek 2 Afs 396/2020–34 tuto linii dále rozšiřuje v situaci prodeje bytu, kdy část kupní ceny byla z advokátní úschovy použita na splacení dluhu třetí osoby. NSS dovodil, že příjmem dle § 10 ZDP je celá sjednaná kupní cena, protože skutečné zvýšení majetku se může projevit nejen růstem aktiv (například inkasem peněz), ale i snížením pasiv (například zánikem dluhu). Dle NSS je rozhodující fakt, že poplatník mohl s navýšeným majetkem volně disponovat (ať je tento majetek přímo ve formě peněžní či jiné). Zvýšení majetku se musí reálně projevit v právní sféře poplatníka a není nutné, aby mu fakticky přišly peníze na účet.

Aktuální směr výkladu pojmu „příjem“

V závěru je vhodné upozornit na aktuální rozsudek NSS 8 Afs 261/2023–56. Ten přistupuje k odlišnému výkladu pojmu „příjem“, a to navzdory nálezu IV. ÚS 650/05. NSS v tomto případě řešil pojem „příjem“ ve smyslu úplatného převodu podílů, a to se ztrátou. Poplatník tvrdil, že v důsledku ztrátového prodeje nedošlo k reálnému zvýšení jeho majetku, tudíž mu nevznikl „příjem“, a proto mu nemohla vzniknout ani oznamovací povinnost osvobozených příjmů dle § 38v ZDP. NSS se vědomě vrací k předchozí linii rozsudků (2 Afs 42/2005–136, 2 Afs 396/2020–34) i k nálezu IV. ÚS 650/05. Provedl gramatický, historický, systematický a teleologický výklad § 10 ZDP a výslovně se odchyluje od příslušného nálezu Ústavního soudu. „*Zvýšení majetku*“ podle NSS není podmínkou vzniku ostatního příjmu, ale otázkou stanovení základu daně. Výklad upřednostněný Ústavním soudem dle NSS tento stěžejní rozdíl smazával. Příjmem je každé

protiplnění (např. připsání částky na účet), které se reálně projeví v majetkové sféře poplatníka, je-li zákonem typově zařazeno pod § 6 až § 10 ZDP. NSS výslovně zdůrazňuje, že myšlenkový postup nemá začínat otázkou, zda je určité plnění „obecně“ příjmem, a teprve následně hledat jeho podřazení pod konkrétní ustanovení, nýbrž naopak. V prvním kroku je nutné zkoumat, zda konkrétní skutečnost spadá pod některou ze zákonem vyjmenovaných forem příjmů (§ 6–10 ZDP), a jen pokud je takové typové zařazení možné, lze hovořit o „příjmu“, a tedy o předmětu daně ve smyslu zákona o daních z příjmů. Samotná skutečnost, že je příjem předmětem daně, však ještě neznamená, že bude

také zdaněn. Tento judikát tedy obsahuje vcelku nové myšlenky a náhledy na pojem „příjem“ dle § 10 ZDP a je otázka, jak se v budoucnosti tento přístup vyvine.

Jan Starý

jstary@deloittece.com

Anna Vandírková

avandirkova@deloittece.com

Změny pravidel dorovnávacích daní – „Side-by-Side Package“

OECD/G20 Inclusive Framework BEPS dne 5. ledna 2026 schválilo a zveřejnilo politicko-technickou dohodu na balíčku změn, který je koncipován jako úprava stávajících pravidel Pilíře II (tj. administrativní guidance, která má být zapracována do komentáře ke GloBE Model Rules). Ve své podstatě má balíček umožnit „side-by-side“ fungování globální minimální daně (tzv. Pilíř II), snížit administrativní zátěž dorovnávacích daní a zároveň chránit vlastní daňové zájmy jednotlivých jurisdikcí. Níže stručně shrnujeme, co mimo jiné návrh přináší.

Zjednodušení stávajících pravidel

- Side-by-Side Package přináší trvalý bezpečný přístav v podobě zjednodušené efektivní sazby daně („Simplified ETR Safe Harbour“). Ten obecně umožní počítat jurisdikční efektivní daňovou sazbu z reportingových balíčků s menším počtem úprav, aby skupiny nemusely v řadě jurisdikcí provádět plně a složitě GloBE kalkulace.
- Balíček dále počítá s prodloužením přechodného bezpečného přístavu založeného na zprávě podle zemí („Transitional CbCR Safe Harbour“) o jeden rok.
- OECD zároveň uvádí, že se připravují další zjednodušení v rámci navazujícího pracovního programu, mimo jiné např. rozpracování konceptu běžného zisku („routine profits test“), atd., která mají být podle návrhu dokončena v první polovině roku 2026.

Zohlednění daňových pobídek

OECD připouští, že jsou daňové pobídky běžným nástrojem hospodářské politiky a nemusí samy o sobě představovat škodlivou daňovou praxi. Proto zavádí bezpečný přístav („Substance-based Tax Incentive Safe Harbour“), jehož cílem je umožnit zachování efektu vybraných pobídek silně navázaných na reálnou ekonomickou aktivitu skupiny v dané jurisdikci. V rámci tohoto přístupu jsou vymezeny tzv. kvalifikované daňové pobídky („qualified tax incentives“), jejichž využitá část může – do limitu odvozeného od různých kritérií, jako jsou mzdové náklady, odpisy vybraného hmotného majetku anebo alternativně jeho účetní hodnota v jurisdikci („Substance Cap“) – zvýšit upravené zahrnované daně („adjusted covered taxes“) a tím snížit (případně eliminovat) dorovnávací daň. Tento mechanismus může být potenciálně relevantní i pro posouzení některých daňových podpor v České republice.

„Side-by-Side“ systém (SbS a UPE Safe Harbour)

Nově zaváděný koncept Side-by-Side systému má za cíl koordinovat situaci, kdy některé jurisdikce neaplikují pravidla Pilíře II (GloBE), ale současně uplatňují vlastní minimální daňové režimy se srovnatelným efektem jako globální minimální daň. OECD proto navrhuje dvojici dalších bezpečných přístavů:

- SbS Safe Harbour – volitelný bezpečný přístav pro skupiny, jejichž nejvyšší mateřská entita (UPE) je umístěna v jurisdikci, která splní podmínky tzv. kvalifikovaného „Side-by-Side“ režimu (dle návrhu kombinace tzv. způsobilé domácí a celosvětové části). Taková jurisdikce má být uvedena v centrálním seznamu (Central Record) OECD / Inclusive Framework. Při zvolení SbS Safe Harbour nebude hrazena žádná dorovnávací daň v rámci GloBE pravidel IIR ani UTPR (tj. pravidla pro zahrnutí zisku a pravidla pro nedostatečně zdaněný zisk). Přičemž fungování a výpočet vnitrostátních dorovnávacích daní („QDMTT“) zůstávají nedotčeny.
- UPE Safe Harbour – užší varianta pro skupiny s UPE v jurisdikci, která splní pouze „domácí“ část kritérií (tj. má uznatelný domácí minimální daňový režim). Tento bezpečný přístav cílí zejména na omezení dopadu sekundárního pravidla Pilíře II pro nedostatečně zdaněný zisk („UTPR“). Pokud si skupina tento bezpečný přístav zvolí, nebude odváděna žádná dorovnávací daň v rámci pravidla UTPR (tj. pravidla pro nedostatečně zdaněný zisk) ze zisků realizovaných v jurisdikci UPE. Také zde se počítá s evidencí kvalifikovaných jurisdikcí na Central Record. Stejně jako u SbS Safe Harbouru nedochází k „vypnutí“ ani úpravě výpočtu QDMTT. UPE Safe Harbour by měl fakticky nahradit přechodný UTPR Safe Harbour, který končí na konci roku 2025.

Lze tedy říci, že „Side-by-Side“ je svou povahou koordinační nastavení, které má předejít překryvu pravidel Pilíře II v situacích, kdy některé jurisdikce uplatňují uznatelný minimální daňový režim se srovnatelným efektem, což je klíčové především pro americké skupiny.

Závěr

Ačkoli je „Side-by-Side Package“ koncipován jako úprava stávajících pravidel, pro praxi bude klíčové, jak rychle, v jakém rozsahu a s jakou účinností se promítne do lokálních implementací a do výkladové praxe správců daně.

Nové bezpečné přístavy mohou potenciálně snížit administrativní zátěž (zejména při výpočtu jurisdikční efektivní daňové sazby), zároveň však přinesou nové volby, podmínky a potřebu robustní dokumentace, včetně posouzení způsobilosti pro jejich uplatnění. Skutečný dopad na každodenní praxi se proto ukáže až postupně.

I při využití SbS/UPE bezpečných přístavů totiž zůstává relevantní vnitrostátní dorovnávací daň (QDMTT) v jednotlivých jurisdikcích, která může být – například i v České republice – z hlediska komplexnosti výpočtu srovnatelně náročná jako výpočet přiřazované dorovnávací daně podle GloBE.

Pro více informací si můžete přečíst také [článek](#) na naší platformě Tax@hand.

Marie Velfová

mvelflova@deloittece.com

Anna Vandírková

avandirkova@deloittece.com

Postupné rušení srážkové daně

V souvislosti se zavedením jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele dochází i k úpravám zdanění, respektive k postupnému rušení srážkové daně z příjmů ze závislé činnosti. S účinností od 1. ledna 2026 dochází ke zrušení srážkové daně u příjmů obdržných daňovými nerezidenty za výkon funkce členů statutárních orgánů právnických osob. Od 1. ledna 2027 pak dojde ke zrušení srážkové daně u příjmů ze závislé činnosti úplně.

Zrušení srážkové daně u příjmů z výkonu funkce členů statutárních orgánů právnických osob

Do konce roku 2025 podléhaly odměny za výkon funkce jednatele či jiných členů statutárních orgánů, kteří jsou v souladu s § 2 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, (dále ZDP), případně v souladu s příslušnou smlouvou o zamezení dvojímu zdanění považování za daňové nerezidenty České republiky, výhodnějšímu zdanění prostřednictvím 15% srážkové daně. Nedochovalo tak k progresi zdanění v případě, že úhrn příjmů překročil hranici progresivního zdanění, tedy 36násobek průměrné mzdy, a zároveň byla výše sražené daně daní konečnou, bez povinnosti podat daňové přiznání.

Od 1. ledna 2026 však tyto příjmy již podléhají zálohové dani ve výši 15 %, případně 23 % dle výše příjmů. Dochází tak k narovnání podmínek českých daňových rezidentů a nerezidentů, kteří vykonávají funkci členů statutárních orgánů právnických osob. Čisté příjmy členů statutárních orgánů do určité výše tak mohou vzrůst, ale u členů statutárních orgánů s vyššími příjmy naopak po překročení určité výše příjmů nad hranici progresivního zdanění dojde ke snížení jejich čistých příjmů.

Těmto osobám zároveň vznikne povinnost podat daňové přiznání v případě, že úhrn těchto jejich příjmů za zdaňovací období přesáhne 36násobek průměrné mzdy. Poprvé jej tak budou podávat za rok 2026, tedy na počátku roku 2027.

Zrušení srážkové daně v roce 2027 plně pro příjmy ze závislé činnosti

S účinností od 1. ledna 2027 následně dojde ke zrušení srážkové daně u příjmů ze závislé činnosti v plném rozsahu.

V současné době srážkové dani podléhají mimo jiné příjmy ze závislé činnosti dle § 6 odst. 4 ZDP, tedy příjmy z dohod o provedení práce, u kterých není podepsáno prohlášení poplatníka a které nedosahují rozhodné částky pro účast na nemocenském pojištění (aktuálně do 11 999 Kč měsíčně), a příjmy ze zaměstnání malého rozsahu, tedy např. dohody o pracovní činnosti, pokud jejich měsíční výše nedosahuje rozhodné částky pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (v tomto případě 4 499 Kč měsíčně).

Panovaly obavy, že zavedení zálohové daně bude mít za následek povinnost podat daňové přiznání pro desetitisíce osob s příjmy z dohod či brigád. Tyto obavy však byly zohledněny v pozměňovacích návrzích, které zajišťují, že zálohovou daň z příjmů dle § 6 odst. 4 ZDP bude možné považovat za konečnou bez povinnosti podat daňové přiznání. Nicméně v případě, že by pro poplatníka bylo výhodnější daňové přiznání podat, přestože by neměl jiné zdanitelné příjmy, například z důvodu efektivnějšího uplatnění slev či snížení daňového základu, může tak učinit.

Také v případě, že bude mít poplatník povinnost podat daňové přiznání z důvodu obdržení jiných zdanitelných příjmů (např. příjmů z pronájmu), nebude mít povinnost příjmy dle § 6 odst. 4 ZDP nově daněné zálohovou daní uvádět ve svém daňovém přiznání. Uvést je nicméně i v tomto případě může, pokud by to pro něj bylo výhodnější.

Veřejně vystupující umělci, sportovci a artisté

Do konce roku 2026 jsou daněny srážkovou daní i příjmy veřejně vystupujících umělců, sportovců a artistů, kteří jsou daňovými nerezidenty České republiky v souvislosti s jejich činností osobně vykonávanou na území České republiky, bez ohledu na to, od koho tyto příjmy plynou a zda se jedná o příjmy ze samostatně výdělečné činnosti či ze závislé činnosti.

Srážková daň z příjmů veřejně vystupujících umělců, sportovců a artistů, kteří jsou daňovými nerezidenty České republiky a kteří tuto činnost vykonávají jako závislou, však bude od roku 2027 také zrušena a nahrazena daní zálohovou, a to v případě, že je jejich zaměstnavatel v pozici plátce a má tak povinnost tyto příjmy danit prostřednictvím mzdové evidence vedené v České republice.

Jan Starý
jstary@deloittece.com

Anna Vandírková
avandirkova@deloittece.com

Kdy se příjmy společníka za činnost pro společnost daní jako příjmy ze závislé činnosti?

Hranice mezi prací společníka pro společnost z titulu jeho účasti na ní a poskytováním služeb z pozice nezávislého podnikatele má zásadní dopady na daňové povinnosti společnosti. V rozsudku sp. zn. 4 Afs 166/2024-82 vyjasnil Nejvyšší správní soud, za jakých okolností podléhá příjem společníka za činnost pro společnost dani ze závislé činnosti, přestože je vykonávána živnostensky.

Kritéria rozhodná pro klasifikaci činností společníka

Nejvyšší správní soud (dále NSS) v rozsudku potvrdil kritéria rozhodná pro posouzení práce společníka pro společnost z daňového pohledu. Prvním kritériem **je míra příbuznosti činností, které vykonává společnost a společník**. Čím větší bude míra příbuznosti těchto činností, tím spíše půjde o práci společníka v rámci korporátního vztahu ke společnosti, tj. závislou činnost. Příbuznost může zakládat například shodný předmět živnostenského oprávnění společníka s činností společnosti. Naopak činnost společníka odlišná od činnosti společnosti bude spíše vést k závěru, že jde o samostatně výdělečnou činnost společníka.

Druhým kritériem je skutečnost, **zda společník dané služby poskytuje i jiným subjektům než společnosti**. Pokud naprostou většinu své podnikatelské činnosti vykonává společník pro společnost, opět se jedná o výkon závislé činnosti. Naopak poskytování služby vícero odběratelům, z nichž jedním je i společnost společníka, je spíše znakem jeho výkonu samostatně výdělečné činnosti.

Oba režimy lze kombinovat, tzn. společník může mít od společnosti příjmy jak za práci, která je závislou činností, tak i za činnost samostatně výdělečně činnou. Mělo by však jít o odlišné a neprovázané druhy činností.

V posuzovaném případě měli společníci živnostenské oprávnění v oblasti projektové činnosti ve výstavbě stejně jako společnost

a podíleli se na přípravě stavebních projektů pro společnost. Obě činnosti spolu velmi úzce souvisely, doplňovaly se a byla patrná přímá vazba mezi činností společnosti a jejich společníků. Osobní výkon práce pro společnost navíc představoval jediný či významný zdroj příjmů společníků. Proto NSS uzavřel, že nešlo o vlastní podnikatelskou činnost společníků, ale o faktické podílení se na fungování společnosti, tedy o výkon závislé činnosti.

NSS v rozsudku zároveň pojmenoval skutečnosti, které nemají vliv na posouzení činnosti společníka. Např. není rozhodné to, zda společníci vykonávají práci dle pokynů jiných osob. Udělované pokyny jinými osobami mají totiž spíše formální charakter s ohledem na to, že jsou to právě společníci, kdo řídí společnost. Obdobně nehraje roli ani velikosti jejich podílů, ani skutečnost, že činnost společníků vyžadovali investoři společnosti.

Závěr

Podle NSS tak bude vždy záležet na posouzení konkrétní situace a na tom, co při zohlednění výše uvedených kritérií převažuje – zda vztah korporátní, nebo vztah dodavatelsko-odběratelský. V prvním případě budou příjmy z práce pro společnost zdaněny jako závislá činnost, bez ohledu na formu spolupráce. Ve druhém případě budou příjmy z činnosti pro společnost zdaněny jako samostatně výdělečná činnost.

Kateřina Devlin

kdevlin@deloittece.com

Filip Tedenac

ftedenac@deloittece.com

Přehled novinek

Aktivity daňové správy

Od 1. 1. 2026 vstupují v účinnost změny vyplývající z novely zákona o DPH, která přináší zrušení osvobození od DPH u obstarávání inkasa, vedení evidence investičních nástrojů a výběru rozhlasových a televizních poplatků. Novela přinesla pravidla k digitalizaci systému vrácení DPH při prodeji zboží turistům ze třetích zemí vyváženého v osobním zavazadle. Mezi další novinky se také řadí možnost přímého vrácení chybně účtované DPH správcem daně, vrácení DPH osobám usazeným mimo EU při pořízení nebo dovozu zboží do České republiky či zavedení zvláštního formuláře pro uplatnění nároku na vrácení DPH včetně povinných příloh.

GFŘ vydalo dlouho očekávanou a velmi rozsáhlou informaci a přílohu týkající se uplatňování DPH v oblasti nemovitých věcí od 1. 7. 2025. Tato informace obsahuje popis aplikace pravidel DPH platných od 1. 7. 2025 a přináší v mnoha oblastech usměrňující výklad, který by bylo těžko možné dovodit jen ze samotného textu zákona. Jde například o problematiku pozemků ve funkčním celku s budovou, definice stavebního pozemku, výklad pojmu „podstatná změna“, stavebně právní určení definice „obytného prostoru“ a určení sazby DPH v situaci přestavby části rodinného domu na nebytový prostor.

Dále na přelomu roku vyšla informace GFŘ zaměřená pouze na změny v uplatňování nároku na odpočet DPH na základě dřívější novelizace zákona o DPH účinné od 1. 1. 2025. Informace obecně hovoří o podmínkách uplatnění nároku na odpočet DPH v rámci plnění uskutečněná v režimu pro malé podniky, o limitaci nároku na odpočet DPH při pořízení vybraného osobního automobilu, zkrácení lhůty pro uplatnění nároku na odpočet DPH, uplatnění nároku na odpočet DPH v částečné výši a při registraci plátce.

V rámci Koordinačního výboru mezi GFŘ a Komorou daňových poradců ČR byl projednáván a uzavřen příspěvek zabývající se uplatněním nároku na odpočet DPH v dřívějším období prostřednictvím dodatečného daňového přiznání po obdržení daňového dokladu. U tohoto příspěvku GFŘ konstatovalo, že nárok na odpočet daně nelze uplatnit v dodatečném daňovém přiznání za zdaňovací období, ve kterém vznikla povinnost přiznat daň na straně poskytovatele plnění, pokud v tomto období příjemce nedržel daňový doklad. Dle GFŘ tento postup nelze odůvodnit snížením administrační náročnosti dle § 104 zákona o DPH. Situace, kdy plátcí vzniká nárok na odpočet DPH v částečné výši, nejsou předmětem příspěvku. Nejbližší Koordinační výbor se bude zabývat novými příspěvky týkajícími se uplatnění DPH u činností dle plánovací smlouvy a použití režimu přenesení daňové povinnosti na základě § 92a odst. 6 zákona o DPH. Projednání těchto příspěvků by mělo proběhnout na konci února 2026.

Judikatura SDEU

Ve věci **T-657/24 Versãofast** posuzoval Soudní dvůr DPH režim u činnosti zprostředkovatele úvěru, který poskytoval služby získávání potenciálních zákazníků. Soudní dvůr určil,

že pokud je podstatou služeb zprostředkovatele učinit vše nezbytné k tomu, aby úvěrová instituce uzavřela úvěrové smlouvy s potenciálními klienty, je tato služba od DPH osvobozena. Pokud toto není podstatou a jde o služby technického nebo administrativního charakteru nebo v podstatě jen o poskytování informací o finančním produktu, je tato služba zdanitelná. Způsob odměňování zprostředkovatele může přitom podstatě služeb nasvědčovat. Na aplikaci osvobození nemá vliv to, že zprostředkovatel nemá mandát jednat za úvěrovou instituci, že jsou podmínky úvěrových smluv dané a neměnné a že zákazníci (či úvěrová instituce) mají možnost neuzavřít úvěrovou smlouvu. Dle našeho názoru tento verdikt nemá výrazné dopady do praxe.

Podmínkami pro uplatnění zjednodušení třístranného obchodu se zabýval Soudní dvůr v rozhodnutí **T-646/24 MS KLJUČAROVCI**, kde rozhodl, že v rámci dvou po sobě jdoucích dodání zboží mezi A-B-C s aplikovatelnými pravidly triangulačního zjednodušení může dojít k pokynu, aby bylo zboží přepraveno na pokyn subjektu C přímo k zákazníkovi D. Nevadí, že D nepřevzal zboží od C a že B věděl o tom, že C dodává subjektu D. Pokud by však bylo prokázáno, že se jednalo o podvod a byl naplněn vědomostní test, nelze použít režim třístranného obchodu. Tento závěr může mít dopad na přístup užívaný v praxi.

Soudní dvůr v případě **C-121/24 Vaniz** dále rozhodoval v otázce týkající se ručení za DPH neodvedené dodatekem, který byl vymazán z obchodního rejstříku. V Bulharsku existuje speciální právní úprava, která dává správci daně možnost při výmazu právnické osoby vymáhat od třetích osob úhradu daňového dluhu. Soudní dvůr rozhodl, že ručení může vznikat, pokud odběratel věděl nebo měl vědět, že DPH nebude odvedena, a zánik dlužníka neznamená, že by daňová správa nemohla dluh vymáhat od ručitele. Povinnost ručit však musí být z národní legislativní úpravy pro odběratele zjevná a to bulharská legislativa splňuje. Vzhledem ke specifické povaze této národní úpravy lze dovodit, že rozhodnutí nemá zásadní dopad na běžnou praxi v České republice.

V rozhodnutí **C-796/23 Česká síť s.r.o.** Soudní dvůr posuzoval určení osoby povinné k dani v rámci společnosti (sdružení bez právní osobnosti) dle českého zákona o DPH účinného před 1. 7. 2019. Byly poskytovány služby připojení k internetu, kdy každý z členů údajného sdružení poskytoval službu vlastním jménem svému portfoliu zákazníků, správce daně však považoval Českou síť za určeného účastníka sdružení a doměřil jí DPH za celé sdružení. Soudní dvůr konstatoval, že pro určení osoby povinné k dani je nutné zkoumat, kdo samostatně vykonával ekonomickou činnost. Pokud odštěpné závody poskytovaly služby nezávisle na sdružení (tj. vlastním jménem, na vlastní účet, na vlastní zodpovědnost a nesou riziko za výkon činnosti), budou se jednotlivé odštěpné závody považovat za osobu povinnou k dani, nikoliv Česká síť jako určený účastník sdružení. Pro tento závěr není relevantní, zda jednání odštěpných závodů odpovídalo vnitrostátním pravidlům pro sdružení. Pokud by se však jednalo o obchodní

model zneužívající právo, pak by šlo všechny dotčené subjekty považovat za jedinou osobu povinnou k dani. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí reflektuje předchozí právní úpravu, jeho dopad na aktuální praxi je omezený.

Generální advokát Soudního dvora EU v případě **T-643/24**

Credidam se vyjádřil ke zdanitelnosti poplatku za neautorizované využití hudebních děl, přičemž rumunský zákon stanoví, že v případě neudělení licence musí být reprodukování děl veřejnosti nositeli práv strpěno a jako protiplnění je uživatel povinen zaplatit poplatek trojnásobný oproti ceníku. Generální advokát dospěl k závěru, že se jedná o poskytnutí služby v rámci právního vztahu založeného příslušnou legislativou. Služba je poskytnuta za úplatu ve formě přírážky, která je „dostatečně přímo spojena s poskytnutím dané služby“. Přírážka přitom vyplývá ze zákonného způsobu výpočtu odměny a odráží vyšší náklady organizace kolektivní správy spojené se zajištěním dodržování licenčních povinností uživatelů. Generální advokát však upozorňuje na řadu pochybností, neboť judikatura je v této oblasti nejednotná.

Ve stanovisku ve věci **C-565/24 P-GmbH** posuzoval generální advokát aplikaci zvláštního režimu pro cestovní službu u zájezdů spojených s předváděcími akcemi, avšak cena za zájezd nepokrývala ani náklady na ně, někdy byly zájezdy dokonce i zdarma. Generální advokát se přiklonil k tomu, že pojem „plnění uskutečňovaná cestovními kancelářemi“ je nutné vyložit tak, že na obchodní model společnosti P-GmbH nedopadá, zejména z toho důvodu, že by došlo ke dvojí daňové zátěži neuznáním nároku na odpočet daně na vstupu se zdaněním všech plnění na výstupu.

Tomáš Brandejs

tbrandejs@deloittece.com

Jana Pavlicová

jpavlicova@deloittece.com

Evropská unie aktualizovala seznam zboží dvojího užití

Evropská unie přijala nařízení (EU) 2025/2003, kterým byla vydána aktualizovaná příloha I k nařízení (EU) 2021/821 o kontrole vývozu zboží dvojího užití. Aktualizovaná příloha I vstoupila v účinnost 15. listopadu 2025 a přináší rozsáhlé technické i věcné úpravy seznamu kontrolovaných položek.

Zbožím dvojího užití (dual use) se rozumí výrobky, software a technologie, které mají legitimní civilní využití, avšak současně mohou být použity pro vojenské účely, zejména při vývoji či výrobě zbraní hromadného ničení. Takové zboží dvojího užití podléhá povolení a kontrole vývozu při vývozu z Unie, při tranzitu v rámci EU nebo pokud je zboží dodáváno do třetí země na základě zprostředkovatelských služeb poskytovaných zprostředkovatelem, který má sídlo nebo je usazen v Unii.

Aktualizace přílohy I představuje pravidelnou revizi seznamů, kterou EU provádí v návaznosti na vývoj technologií a závazky členských států v rámci mezinárodních kontrolních režimů – zejména Wassenaar Arrangementu, Missile Technology Control Regime, Australia Group a Nuclear Suppliers Group. Ve svém shrnutí změn Evropská komise uvádí, že do přílohy I byly promítnuty nové definice, úpravy technických parametrů a doplnění položek identifikovaných těmito kontrolními režimy.

Úpravy se týkají většiny kategorií zboží dvojího užití, především elektroniky, polovodičových technologií, výrobního a laboratorního vybavení, laserových systémů či kosmických technologií.

Důvodem aktualizace je potřeba zajistit, aby regulace odpovídala současnému technickému vývoji a nově identifikovaným

bezpečnostním rizikům. Revize rovněž posiluje sladění s mezinárodními standardy kontroly vývozu, které se každoročně aktualizují a jejichž obsah je následně přenášen do právních předpisů EU.

Změny mohou mít reálný dopad na řadu vývozců, včetně společností, které dosud licenčním povinnostem nepodléhaly. Je proto vhodné této aktualizaci věnovat pozornost a v případě potřeby získat vývozní povolení.

Jak vám můžeme pomoci?

Pokud vás zajímají podrobnější informace či potřebujete asistenci v oblasti obchodování se zbožím dvojího užití, rádi vám pomůžeme.

Pro naše klienty připravujeme také workshopy, kde komplexně vysvětlíme problematiku vývozních kontrol, pod které spadá mimo jiné i zboží dvojího užití.

Petra Závalová
pzavalova@deloittece.com

Vlada Shubenkova
vshubenkova@deloittece.com

Krátce z mezinárodního zdanění

NOVINKY VE SMLOUVÁCH O ZAMEZENÍ DVOJÍMU ZDANĚNÍ

Díličí změna ve vztahu k uplatňování smlouvy o zamezení dvojímu zdanění s Japonskem

V návaznosti na zavedení nové daně v Japonsku informovalo japonské ministerstvo financí českou protistranu, že mezi daně, které jsou předmětem smlouvy upravující dvojí zdanění mezi ČR a Japonskem, se nově bude řadit i tzv. zvláštní daň společností na obranu („the Special Corporation Tax for Defence“). Základem daně se sazbou ve výši 4 % je částka daně z příjmu společností, přičemž zdaňovacím obdobím této „přirážky k dani“ je účetní období společnosti. Zavedení této japonské daně nabude účinnosti dne 1. dubna 2026.

NOVINKY ZE SVĚTA

Aktualizace Modelové smlouvy OECD a jejího komentáře

Rada OECD v listopadu 2025 schválila významnou aktualizaci [Modelové smlouvy o zamezení dvojímu zdanění a jejího komentáře](#). Tato revize, první komplexní od roku 2017, reaguje na moderní trendy v mobilitě pracovních sil a na pokrok v oblasti mezinárodních daňových reforem (zejména projekt BEPS).

Přeshraniční práce na dálku

Klíčovým tématem je snaha sjednotit výklad pro posuzování vzniku stálé provozovny u osob pracujících z domova (remote work) v jiném státě. Tato problematika je řešena prostřednictvím změn v komentáři k článku 5.

Aktualizovaný dokument zavádí analytický rámec pro posouzení, zda práce na dálku naplňuje znaky „místa podnikání“, který obsahuje dva klíčové faktory:

- 1. Časový test:** OECD prostřednictvím komentáře zavádí domněnku, že pokud osoba pracuje z domova ve druhém smluvním státě méně než 50 % celkového pracovního času ve dvanáctiměsíčním období, stálá provozovna by zpravidla vznikat neměla.
- 2. Obchodní důvod:** Pro vznik stálé provozovny by mělo být rozhodující, zda osoba má aktivní ekonomický zájem na tom, aby práce probíhala právě z tohoto místa. Komentář rozlišuje mezi aktivním komerčním zájmem poplatníka a pouhou „tolerancí“ přání zaměstnance.

Pro vznik stálé provozovny, resp. pro závěr, že poplatník má ve druhém státě místo podnikání (place of business), musí být splněny obě výše uvedené podmínky.

Za relevantní obchodní důvod se považuje například:

- Absence kancelářského zázemí poskytovaného zaměstnavatelem, ačkoliv povaha činnosti v daném státě fyzické zázemí vyžaduje.

- Najmutí/zaměstnání osoby specificky pro činnost na lokálním trhu v daném státě.
- Instalace specifického vybavení zaměstnavatele v prostorách užívaných pracovníkem.

Další změny

- **Finanční transakce a převodní ceny** (komentář k článku 9 – Sdružené podniky): Aktualizace potvrzuje prioritu tzv. „delimitace transakce“. Správce daně má právo zkoumat nejprve to, zda by si nezávislé osoby v běžných obchodních vztazích sjednaly úvěr v takovém objemu (kapitálová struktura). Tím dochází k těsnějšímu propojení mezinárodního výkladu s českými pravidly pro nízkou kapitalizaci: nejprve se určí tržně obvyklá úroveň dluhu (v kontextu článku 9) a až poté se aplikují vnitrostátní limity uznatelnosti úroků včetně možnosti změny klasifikace příjmu z úroku na podíly na zisku ve vztahu k části dluhu, který převyšuje jeho tržně obvyklou úroveň. Tento výklad posiluje pozici správců daně při posuzování, zda by subjekt za daných okolností vůbec byl schopen získat dluhové financování v takovém objemu nebo zda část dluhu fakticky představuje vklad do vlastního kapitálu.
- **Těžební činnosti** (úprava textu článku 5 – Stálá provozovna): Aktualizace zavádí volitelná ustanovení zakládající vznik stálé provozovny u těžebních činností založená na krátkém časovém testu (zpravidla 30 dní). Součástí jsou i nástroje proti umělému dělení smluv (contract splitting) mezi sdruženými podniky za účelem obcházení tohoto limitu.
- **Výměna informací** (komentář k článku 26): Zvyšuje se flexibilita pro daňové úřady – informace získané ze zahraničí o jednom subjektu mohou být nově použity i v řízeních u jiných daňových poplatníků, pokud jsou pro ně relevantní.
- **Řešení sporů a GATS** (úprava textu článku 25 – Řešení případů dohody): Nový odstavec 6 vyjasňuje vztah k Všeobecné dohodě o obchodu službami (GATS). Zavádí „povinný filtr“, podle kterého musí být daňové spory primárně řešeny formou postupu pro vzájemnou dohodu (MAP) mezi daňovými správami, čímž má být omezena řešení prostřednictvím obchodních arbitrů.

Česká republika k aktualizaci uplatnila jak výhrady (reservations) k nově navrženým textům článků, tak připomínky (observations) k jejich výkladu v komentáři. Klíčová připomínka směřuje k práci na dálku, kde je podle českých zástupců test „obchodního důvodu“ příliš subjektivní a pro vznik stálé provozovny postačuje, pokud zaměstnavatel prací z domova v ČR po delší dobu fakticky strpí (tzv. acquiescence). Česká daňová správa tak bude nadále postupovat v souladu se svou [metodikou z roku 2019](#).

V kontextu praktické aplikovatelnosti aktualizovaného komentáře Modelové smlouvy je třeba reflektovat i skutečnost potvrzenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek 10 Afs 27/2023-76), že Modelová smlouva OECD ani její komentář nejsou

závazným pramenem práva. Aktualizované verze komentáře nelze automaticky aplikovat na dříve uzavřené smlouvy o zamezení dvojímu zdanění. Při výkladu těchto smluv má přednost jejich text a kontext jejich uzavření. Pozdější verze komentáře OECD lze použít pouze výjimečně jako doplňkový výkladový prostředek, a to jen tehdy, pokud skutečně vysvětlují původní smysl smlouvy a nevedou k jejímu faktickému rozšíření či změně v neprospěch poplatníka, zejména s ohledem na ochranu legitimních očekávání.

OECD: 26 jurisdikcí oznámilo záměr připojit se k automatické výměně informací v daňové oblasti ve vztahu k nemovitostem

V průběhu prosince 2025 oznámilo 26 jurisdikcí záměr připojit se k nové iniciativě OECD v oblasti daňové transparentnosti: Mnohostranné dohodě příslušných orgánů o automatické výměně snadno dostupných informací o nemovitém majetku (IPI MCAA) – a to do roku 2029, resp. 2030.

Jurisdikcemi, které vyjádřily svůj záměr připojit se k IPI MCAA, jsou Belgie, Brazílie, Chile, Kostarika, Finsko, Francie, Německo, Gibraltar, Řecko, Indonésie, Island, Irsko, Itálie, Korejská republika, Litva, Malta, Nový Zéland, Norsko, Peru, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Jihoafrická republika, Španělsko, Švédsko a Spojené království.

Ve společném prohlášení jurisdikce ocenily pokroky dosažené v posledních letech v oblasti mezinárodní daňové transparentnosti a zdůraznily dosavadní limitaci spočívající v absenci mechanismu pro výměnu informací o nefinančních aktivech, jako jsou nemovitosti. Nová IPI MCAA tuto mezeru vyplňuje a přináší další krok k omezení daňových úniků a zajištění spravedlivého zdanění. Tato iniciativa by neměla pro spolupracující jurisdikce představovat povinnost shromažďovat data nad rámec současné praxe, pouze dojde k výměně již existujících informací. Jak se k této iniciativě postaví Česká republika, zatím není zřejmé.

Belgie zavádí od roku 2026 daň z kapitálových zisků: 10 % na obchodní podíly i kryptoaktiva

S účinností od 1. ledna 2026 Belgie zavádí daň z kapitálových zisků z převodu akcií, podílů a dalších „kvalifikovaných finančních aktiv“, kterými se rozumí mj. kryptoaktiva.

Nejpřísněji jsou posuzovány tzv. „interní kapitálové zisky“, realizované při převodu akcií a podílů do společnosti, která je přímo či nepřímo ovládána samotným převodcem (případně společně s jeho rodinou). Za této situace je zisk plně zdaněn 33% sazbou.

Další situací je převod akcií a podílů v rámci „významného podílu“ (tzn. držba alespoň 20 % práv na kapitálu společnosti), který je zdaňován progresivní sazbou 1,25–10 %. Je možno využít osvobození do limitu 10 000 eur. Zákon v této situaci počítá také s podnikatelským osvobozením do limitu 1 mil. eur v rámci pětiletého období.

Obecnému pravidlu zdanění podléhají kapitálové zisky z finančních aktiv (např. kryptoaktiva), které nespadají do předchozích dvou situací. Zde se uplatní 10% sazba daně, potažmo osvobození do limitu 10 000 eur v rámci jedné kategorie. Vedle toho je pro malé a střední investory ustanoveno roční osvobození ve výši 10 000 eur na osobu, indexované, s možností navýšení až na 15 000 eur, pokud poplatníkovi v předchozích pěti letech žádné kapitálové zisky neplynuly.

Změna v legislativě počítá s dílčími výjimkami pro specifické situace, např. vypořádání spoluvlastnictví po úmrtí/rozvodu, a zvláštní režim pro vybrané podnikové kombinace. Také je zde upravována srážková daň 10 %, která se má týkat zisků mimo podstatnou účast a mimo převody do vlastní ovládané společnosti. Zákon stanovuje možnost „opt-out“, kterou bude nutné oznámit správci daně.

Lukáš Kruchňa
lkruchna@deloittece.com

Tereza Šímová
tsimova@deloittece.com

Anna Vandírková
avandirkova@deloittece.com

Zdravotní pojištění nově i pro nezaměstnané držitele neduálních zaměstnaneckých karet

Od 1. ledna 2026 vstoupila v platnost zásadní změna, která se dotkne některých držitelů neduálních zaměstnaneckých karet. Ti budou nově zahrnuti do systému veřejného zdravotního pojištění i v případě jejich dočasné nezaměstnanosti. Tato změna přináší výrazné rozšíření jejich práv a současně posiluje princip rovného zacházení.

Co se mění?

Čerstvé stanovisko Ministerstva zdravotnictví (č. j. MZDR 32731/2025-1/DZP) vysvětluje, že zaměstnanecká karta je povolením k dlouhodobému pobytu, které vychází z evropské směrnice o jednotném povolení (2011/98/EU). Tato směrnice zaručuje cizincům stejná práva v oblasti sociálního zabezpečení jako občanům členského státu, včetně nároku na dávky v době nezaměstnanosti. Proto musí být podmínky veřejného zdravotního pojištění pro držitele zaměstnaneckých karet nastaveny nediskriminačně, stejně jako pro občany ČR, bez ohledu na to, zda je o kartu duální či neduální. Zde je důležité upozornit, že se tato směrnice nevztahuje na vyslané státní příslušníky třetích zemí.

Zákon o pobytu cizinců, č. 326/1999 Sb. rozlišuje dvě formy zaměstnanecké karty:

- **Duální karta:** Zahrnuje jak povolení k pobytu, tak i k výkonu zaměstnání.
- **Neduální karta:** Slouží pouze k legálnímu pobytu za účelem práce, přičemž povolení k zaměstnání závisí na jiném právním titulu (nejčastěji volný přístup na trh práce podle § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti). Do této skupiny patří například studenti, kteří v České republice studují nebo zde úspěšně ukončili svá studia.

Pokud cizinec, který je držitelem duální zaměstnanecké karty, ukončí pracovní poměr, má 90 dnů na to najít si nového zaměstnavatele nebo požádat o jiný typ pobytového oprávnění. Během tohoto ochranného období měl a nadále má nárok na to být registrován na místním úřadu práce v evidenci uchazečů o zaměstnání, pobírat podporu v nezaměstnanosti, splní-li zákonné podmínky, a zároveň zůstat ve veřejném zdravotním systému. V tomto období za cizince platí pojistné stát.

Stejně možnosti měli i držitelé neduálních zaměstnaneckých karet, až na to, že nemohli zůstat ve veřejném zdravotním systému a museli si pojištění během své nezaměstnanosti hradit sami. Tento přístup byl nyní Ministerstvem zdravotnictví upraven a od ledna mají i držitelé neduálních zaměstnaneckých karet, kteří zároveň v České republice pracovali na základě lokálně uzavřené pracovní smlouvy, nárok během své dočasné nezaměstnanosti být zahrnuti do veřejného zdravotního pojištění placeného státem.

Zdravotní pojišťovny těmto držitelům nově vystaví náhradní doklad o pojištění, který bude platný právě po dobu těchto 90 dnů. Pokud držitel zaměstnanecké karty během této lhůty nenajde nové zaměstnání, může za určitých podmínek žádat o prodloužení pojištění individuálně.

Co musí držitelé zaměstnaneckých karet udělat?

Držitelé zaměstnaneckých karet, kterých se tato změna dotkne, nemusí podnikat žádné složité kroky. Po ukončení pracovního poměru je klíčové zaregistrovat se na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, aby mohli být zahrnuti do 90denního zdravotního pojištění hrazeného státem.

Tato změna přináší větší rovnost v přístupu k veřejnému zdravotnímu pojištění pro lokálně zaměstnané držitele neduálních zaměstnaneckých karet. Ti nově získávají nárok na pojištění hrazené státem i během dočasné nezaměstnanosti, což posiluje jejich sociální ochranu.

Jana Sedláčková
jsedlackova@deloittece.com

Nový rámec kybernetické bezpečnosti: Co přináší ZoKB?

Uplynulý rok přinesl řadu změn v oblasti regulace kybernetické bezpečnosti, a to jak na celounijní, tak národní úrovni. V lednu se stalo závazným evropské nařízení o digitální provozní odolnosti finančního sektoru (DORA), v září následoval akt o datech (EU Data Act) a v listopadu vešel v účinnost tuzemský zákon o kybernetické bezpečnosti (ZoKB), nahrazující původní předpis z roku 2014. Tento zákon a jeho prováděcí vyhlášky implementují do českého právního řádu novelu evropské směrnice o bezpečnosti sítí a informací (NIS2) z roku 2023, která reaguje na rostoucí sofistikovanost kybernetických hrozeb a potřebu jednotného přístupu napříč EU.

Rozšíření působnosti: tisíce nových povinných subjektů

Zatímco původní právní úprava se týkala pouhých několika stovek strategických organizací, nový zákon dopadá na tisíce firem a institucí. Aplikačním kritériem není jen odvětví, ale i velikost. Povinnosti se vztahují na střední a velké podniky, disponující 50 a více zaměstnanci nebo ročním obratem přesahujícím 10 milionů eur, které působí v klíčových sektorech od energetiky a dopravy přes zdravotnictví až po digitální služby, potravinářství či odpadové hospodářství. Podle odhadů Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB), který je gestorem zákona, se počet regulovaných subjektů zvýší na více než 6 000.

Dva režimy povinností

ZoKB zavádí dvojí režim povinností, a sice vyšší a nižší, podle velikosti a významu dotčeného subjektu. Oba režimy vyžadují zavedení organizačních a technických opatření, mezi které patří například implementace opatření pro řízení rizik, zajištění

kontinuity činností, hlášení bezpečnostních incidentů nebo správa identit a řízení přístupů. Vrcholové vedení organizací musí být aktivně zapojeno do oblasti řízení kybernetické bezpečnosti, včetně povinného školení. Podrobnosti jsou uvedeny v ZoKB a jeho prováděcích vyhláškách, jež detailně stanovují, jaká opatření je nutné zavést.

Sankce za nesplnění povinností

Nový zákon zavádí také přísnější sankce. V případě neplnění povinností hrozí pokuta až 250 milionů Kč nebo 2 % z celosvětového ročního obrátu, podle toho, která částka je vyšší.

Implementace požadavků ZoKB není otázkou dnů. Zavedení příslušných procesů vyžaduje čas i investice. Společnost Deloitte vám pomůže zhodnotit aktuální stav připravenosti a identifikovat potenciální nedostatky. Doporučeným postupem je provést gap analýzu, sestavit akční plán a následně implementovat opatření do praxe.

Jakub Höll

jholl@deloittece.com

Jiří Dočekal

jdocekal@deloittece.com

DAC 7: Blíží se termín pro podání dalšího reportu digitálních platforem

Report DAC7 se stává pevnou součástí daňových povinností provozovatelů digitálních platforem – letos jej budou daňové subjekty podávat již potřetí. Od roku 2024 totiž platí oznamovací povinnost pro platformy, které zprostředkovávají poskytování služeb nebo prodej zboží jednotlivými prodejci konečným zákazníkům.

Povinnost se vztahuje na široké spektrum činností – od osobních služeb poskytovaných fyzickými osobami (např. řemeslné práce) až po pronájem nemovitostí či dopravních prostředků. Nejde přitom pouze o velké hráče na trhu, oznamovací povinnost se dotýká i menších platforem.

Report se standardně podává vždy k 31. lednu za předchozí kalendářní rok ve formátu XML. Vzhledem k tomu, že letos připadá tento den na sobotu, digitální platformy mají povinnost podat DAC7 report nejpozději v pondělí **2. února 2026**.

Příprava XML reportu podle DAC 7 může být náročná, zejména pokud platforma zpracovává velké objemy dat. Pokud si nejste jistí správností reportu nebo potřebujete poradit, kontaktujte nás. Rádi vám pomůžeme s kompletní tvorbou XML souboru či jeho revizí, případně vám poskytneme konzultaci ohledně oznamovací povinnosti.

Petra Šafková

psafkova@deloittece.com

Tatiana Gubanová

tgubanova@deloittece.com

Je vysoká hodnota na určitém řádku daňového přiznání podezřelá?

V naší praxi jsme zaznamenali, že finanční správa prověřuje oprávněnost uplatněného odečtu bezúplatných plnění vykázaných na řádku č. 260 daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob. Pochybnosti o správnosti, pravdivosti, průkaznosti a úplnosti údaje o darech odůvodňuje finanční správa výší částky odečtu a požaduje zaslání důkazních prostředků – darovacích smluv.

Je ale vysoká hodnota na určitém řádku daňového přiznání sama o sobě důvodem pro zahájení postupu k odstranění pochybností (POP)? Touto otázkou se ke konci minulého roku zabýval Nejvyšší správní soud (NSS) v rozsudku sp. zn. 4 Afs 181/2025.

Výklad NSS

NSS v rozsudku připomněl pravidlo, že příliš vysoká hodnota plnění na určitém řádku sama o sobě (obecně) nepředstavuje dostatečně konkrétní a přesvědčivý skutkový poznatek odůvodňující zahájení POP. Výjimkou z tohoto pravidla je případ, kdy se vykázaná hodnota zřetelně odchyluje od hodnoty obvykle daňovým subjektem vykazované. Pravidlo proto nelze aplikovat mechanicky, bez přihlédnutí ke konkrétním okolnostem případu.

V posuzovaném případě zahájil správce daně POP u DPH za období září 2024, které bylo prvním zdaňovacím obdobím daňového subjektu po registraci k DPH. Výzvu správce daně odůvodnil tím, že tvrzená hodnota přijatých zdanitelných plnění převyšuje výši uskutečněných plnění. Podle NSS může být nezkušenost s daňovým subjektem a jeho činností důvodem pro

výzvu k úplně prvnímu zdaňovacímu období. Avšak v tomto případě správce daně obdržel již s přihláškou k registraci k DPH kupní smlouvu na hodnotu, kterou daňový subjekt vykázal v daňovém přiznání. Šlo přitom o jediné plnění na vstupu (nákup). Z kupní smlouvy zároveň vyplývalo, že kupované nemovitosti bude dále pronajímat prodávajícímu. V příloze přihlášky k registraci uvedl, že jeho ekonomickou činností je pouze pronájem nemovitých věcí a že její zahájení předpokládá v září 2024 po dokončení nákupu a uzavření nájemní smlouvy k nabytým nemovitostem. Podle NSS se tedy dalo rozumně předpokládat, že daňový subjekt vykáže v daňovém přiznání nadměrný odpočet. Kontrolní hlášení tomu odpovídalo, a to i u prodejce. Vše tak nasvědčovalo tomu, že správce daně zahájil POP jen z důvodu výše nadměrného odpočtu.

Závěr

Odpovědí na otázku položenou v úvodu tak bude obvyklé rčení „záleží na konkrétních okolnostech případu“. Pokud však správce daně své pochybnosti odůvodní pouze výší částky vykázané na určitém řádku daňového přiznání bez uvedení jakékoliv další skutečnosti, přičemž vykázaná hodnota se neodchyluje od hodnoty obvykle vykazované, pak může být zahájení POP podle judikatury NSS nezákonné.

Kateřina Devlin

kdevlin@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Příímé daně

Miroslav Svoboda

msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov

mromancov@deloittece.com

Kateřina Novotná

knovotna@deloittece.com

Tereza Gebauer

tgebauer@deloittece.com

Miroslav Richter

MirRichter@deloittece.com

Roman Ženatý

rzenaty@deloittece.com

Imigrace

Tereza Kavan Klimešová

tklimesova@deloittece.com

Nepřímé daně

Adham Hafoudh

ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková

rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš

jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Stát rozdělí 960 milionů na elektrické kamiony a dobíjecí infrastrukturu

Ministerstvo životního prostředí prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR vyhlásilo výzvu TRANSCOM č. 2/2025 – Bezemisní silniční nákladní doprava, která podpoří přechod českých dopravců na elektrická nákladní vozidla a rozvoj dobíjecí infrastruktury. Firmy mohou získat dotaci až 50 % způsobilých nákladů a významně snížit náklady na modernizaci svého vozového parku pro nákladní silniční dopravu.

Příjem žádostí: 2. 2. 2026 – 30. 11. 2026

Celková alokace: 960 mil. Kč

Na co lze dotaci získat

Nákup vozidel nákladní silniční dopravy s nulovými emisemi, a to:

- elektrických nákladních vozidel kategorie N2 (4,25 až 12 t);
- elektrických nákladních vozidel kategorie N3 (nad 12 t).

Součástí podpory může být také instalace dobíjecích stanic, maximálně 1 stanice na 2 pořizovaná vozidla.

Kdo může žádat

- Provozovatelé silniční nákladní dopravy
- Malé, střední i velké podniky z celé ČR včetně Prahy

Výše podpory

Výše podpory je stanovena dle velikosti podniku z celkových způsobilých výdajů projektu, které tvoří rozdíl mezi cenou pořizovaného vozidla a cenou referenčního konvenčního vozidla (ceny referenčních vozidel a maximální limity jednotlivých kategorií jsou stanoveny výzvou).

- Velké podniky: 30 %
- Střední podniky: 40 %
- Malé podniky: 50 %
- Pro dobíjecí stanice plošně: 30 %

Klíčové termíny

- Zahájení příjmu žádostí: **2. 2. 2026**
- Ukončení příjmu žádostí: **30. 11. 2026**
- Na realizaci projektu jsou 3 roky

Proč je výzva zajímavá

- Výzva představuje jednu z největších dotačních příležitostí pro sektor silniční nákladní dopravy v posledních letech a je ideální zejména **pro dopravní a logistické společnosti, výrobní podniky s vlastní flotilou, distribuční centra i stavební firmy**, které provozují těžkou nákladní techniku.
- Díky dotaci lze **výrazně snížit pořizovací náklady elektrických nákladních vozidel**, jejichž cena je dnes hlavní bariérou širšího rozšíření.
- Výzva zároveň pomáhá podnikům připravit se na **zpřísňující se emisní regulace** v EU a plnit ESG či dekarbonizační cíle vůči zákazníkům i investorům.

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápková

kcapova@deloittece.com

TA ČR otevírá dotační podporu pro nové inovátory: Program TREND – Nováčci

Technologická agentura České republiky připravuje 13. veřejnou soutěž Programu TREND, podprogram 2 – „Nováčci“, která cílí na podniky s minimální zkušeností s veřejnou podporou výzkumu a vývoje. Výzva nabídne firmám možnost získat až 15 mil. Kč na projekt s podporou až 80 % způsobilých nákladů, a to ve spolupráci s výzkumnou organizací. Níže přinášíme předběžné parametry této soutěže.

Očekávané vyhlášení soutěže: 25. 2. 2026

Předpokládaný příjem návrhů projektů: 26. 2. 2026 – 15. 4. 2026

Na co lze podporu získat

Podpora je určena na provozní náklady (především mzdy, služby, materiál, odpisy DHM) projektů průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje vedoucím k výsledkům, jako jsou: prototypy, funkční vzorky, poloprovoz, ověřené technologie, software, užité a průmyslové vzory.

Kdo může žádat

- Podniky všech velikostí z ČR, které v posledních 5 letech nečerpaly významnou VaV podporu (nad 1 mil. Kč).
- Povinná je spolupráce s alespoň jednou výzkumnou organizací (min. 10 % nákladů).

Harmonogram

- Vyhlášení soutěže: 25. 2. 2026
- Uzávěrka návrhů: 15. 4. 2026
- Vyhlášení výsledků: 31. 10. 2026
- Zahájení projektů: leden 2027
- Délka projektu: 12–48 měsíců
- Nejzazší ukončení projektů: 31. 12. 2030

Proč je výzva zajímavá

Výzva je ideální pro firmy, které chtějí nastartovat vlastní výzkum a vývoj, snížit riziko inovací díky podpoře ve výši až 80 % nákladů a získat know-how prostřednictvím spolupráce s výzkumnými organizacemi. Zároveň pomáhá podnikům urychlit uvedení nových technologií, produktů a softwaru na trh a posílit jejich konkurenceschopnost.

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápková

kcapova@deloittece.com

Nové výzvy Inovačního fondu vyhlášeny: miliardy eur na dekarbonizaci průmyslu a čisté technologie

Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA) vyhlásila nové výzvy Inovačního fondu, jednoho z klíčových nástrojů EU na podporu přechodu ke klimatické neutralitě. Program je zaměřen na vysoce inovativní projekty s významným přínosem ke snižování emisí skleníkových plynů a rozvoji čistých technologií napříč průmyslovými odvětvími.

Pro podniky, výzkumné organizace i technologické startupy představují výzvy mimořádnou příležitost financovat investičně náročné projekty, které by bez veřejné podpory jen obtížně hledaly cestu k realizaci.

Harmonogram a dotační nástroje

Žádosti o podporu lze podávat od **4. prosince 2025 do 23. dubna 2026**. Celková alokace činí **2,9 mld. eur**, přičemž může být dále navýšena až o 20 %.

Podpora směřuje především do oblastí obecné dekarbonizace průmyslu, výroby komponentů pro čisté technologie a vysoce inovativních pilotních řešení vedoucích k dosažení klimatické neutrality. K dispozici jsou tyto výzvy a aukce IF25:

- Nulové čisté emise (General decarbonisation, Clean-tech manufacturing, Pilot Projects)
- Aukce na podporu výroby nízkouhlíkového a obnovitelného vodíku
- Aukce na dekarbonizaci průmyslového tepla

Typ podpory a hodnotící kritéria

Projekty přihlášené do Inovačního fondu jsou hodnoceny externími experty podle pěti hlavních kritérií:

- **míra inovativnosti** ve srovnání se současným stavem techniky;
- **potenciál snížit emise skleníkových plynů** a celkový přínos ke klimatickým cílům EU;
- **vyzrálост projektu** z hlediska technického, finančního i provozního;
- **technický a tržní potenciál** pro širší uplatnění nebo replikaci;
- **nákladová efektivita**, tedy poměr požadované veřejné podpory k dosaženým emisním úsporám.

Dotace může pokrýt až **60 % způsobilých nákladů**. Podpora je vyplácena postupně na základě dosažení klíčových projektových milníků, přičemž až 40 % grantu může být uvolněno před celkovým finančním uzavřením projektu.

Vedle klasických grantů nabízí Inovační fond také **soutěžní aukční mechanismy**, které byly dosud zaměřeny zejména na výrobu obnovitelného vodíku. V nadcházejících výzvách došlo k jejich rozšíření i na nízkouhlíkový vodík a dekarbonizaci průmyslového tepla. V těchto případech není rozhodující míra inovace, ale požadovaná výše podpory na jednotku produkce.

Klíčové je začít s přípravou včas

Zkušenosti z dosavadních výzev ukazují, že úspěch v Inovačním fondu vyžaduje mimořádně kvalitní a komplexně připravený projekt. Přestože fond již podpořil více než 120 projektů v celkové hodnotě 7,2 mld. eur, v České republice uspěly zatím pouze tři projekty. To potvrzuje nejen vysokou konkurenci, ale i náročnost přípravy – zejména v oblasti technologického konceptu, finančního modelování a kvantifikace emisních úspor.

Firmám proto doporučujeme zahájit přípravu včas a systematicky, ideálně s jasnou strategií, jak projekt sladit s hodnotícími kritérii programu i dlouhodobými obchodními cíli společnosti. Náš tým expertů na dotační poradenství je připraven poskytnout vám komplexní podporu od prvotního posouzení způsobilosti až po podání žádosti a následnou implementaci projektu – tak, aby vaše investice měla maximální šanci uspět v jedné z nejprestižnějších evropských dotačních výzev.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápková
kcapova@deloittece.com

Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček

lhancek@deloittece.com

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Milan Šustek

msustek@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková

dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

dReport: Leden 2026

Zalistujte si v pravidelném přehledu účetních novinek.

Nový zákon o účetnictví je v Poslanecké sněmovně. Jaké změny přináší?

Dne 12. prosince 2025 ministerstvo financí (ještě vedené Zbyňkem Stanjurou) předložilo do Poslanecké sněmovny dlouho očekávaný nový zákon o účetnictví a doprovodný zákon upravující související právní předpisy. Jejich účinnost je v předloženém návrhu stanovena na 1. ledna 2028. V článku jsme pro vás shrnuli klíčové změny, které nový zákon obsahuje.

Jde o nejrozsáhlejší modernizaci české účetní legislativy a navazující legislativy v oblasti daní, obchodního práva, přeměn apod. za poslední dekády, jejímž cílem je zvýšit kvalitu a srovnatelnost účetních informací, snížit administrativní zátěž a více přiblížit české účetnictví Mezinárodním standardům účetního výkaznictví (účetní standardy IFRS). Doprovodný zákon, který shrnuje změny v ostatní legislativě mimo samotný zákon o účetnictví, přináší změnu ve více než 140 předpisech a pokrývá tak podstatnou část právního systému.

NOVÝ ZÁKON O ÚČETNICTVÍ

Jedná se již o šestou verzi návrhu nového zákona o účetnictví, která ve srovnání s pátou verzí, zveřejněnou v červenci 2025, doznala řady změn. Kromě přeskupení některých částí byla ještě zpřesněna a doplněna úprava v několika oblastech.

Níže uvádíme stručný přehled hlavních změn, které návrh nového zákona o účetnictví (NZoÚ) přináší ve srovnání se stávajícím zákonem o účetnictví (SZoÚ).

- Nový zákon o účetnictví se regulací zaměřuje zejména na **účetní výkaznictví**, tedy především na výstup z procesu vedení účetnictví a sestavení účetní závěrky, nikoli tolik na regulaci samotného vedení účetnictví.
- Druhá část NZoÚ je věnována **koncepčnímu rámci**, který ve SZoÚ chyběl. Koncepční rámec nejprve stanovuje cíle účetního výkaznictví a požadavky na užitečnou účetní informaci (relevance, věrné zobrazení skutečnosti, aktuálnost, srozumitelnost, ověřitelnost a srovnatelnost). Dále jsou definovány prvky účetního výkaznictví, a to nejen ty základní (aktivum, dluh, vlastní kapitál, výnos a náklad), ale i další (pohledávka, právo užívání, finanční nástroj, derivát, kryptoaktivum, peněžní ekvivalent, rezerva, aktivum stálé a oběžné, aktivum hmotné, nehmotné a investiční, dluh dlouhodobý a krátkodobý). Podrobněji oproti SZoÚ jsou pak upraveny zásady pro sestavení účetní závěrky.
- Rozšíří se okruh účetních jednotek, které budou používat mezinárodní standardy účetního výkaznictví přijaté Evropskou unií (účetní standardy IFRS). **Povinnost vykazovat dle účetních standardů IFRS** bude platit pro většinu finančních institucí a pro pojišťovny, vyhlášky č. 501/2002 Sb. a 502/2002 Sb. budou bez náhrady zrušeny.
- V NZoÚ je několik změn týkajících se **konsolidace**. Například je zrušena metoda poměrné konsolidace a mění se způsob stanovení ekvivalenční hodnoty, která se nově použije nejen pro ocenění podílu v přidružené jednotce, ale i ve společně ovládané účetní jednotce. Novinkou je, že mateřská účetní jednotka, která není účetní jednotkou veřejného zájmu, bude určovat svou kategorii účetní jednotky podle hodnot svého konsolidačního celku. Například tedy na mateřskou entitu středního konsolidačního celku se v individuálním výkaznictví budou vztahovat povinnosti pro střední účetní jednotky.
- Velké změny nastanou **ve vykazování nájmu** (pronájmy nemovitostí, hmotného majetku, veškeré leasingové smlouvy) – pro střední a velké účetní jednotky bude povinná implementace požadavků IFRS 16 jak pro nájemce, tak pronajímatele, pro ostatní jsou stanoveny zjednodušené postupy oceňování a vykazování práva užívání a souvisejícího dluhu na straně nájemce a pohledávky z finančního leasingu na straně pronajímatele.
- Návrh NZoÚ umožňuje, aby **měnou účetnictví** účetní jednotky byla jakákoliv cizí měna, pokud je současně její funkční měnou. Připomínáme, že již od 1. ledna 2024 vstoupila v účinnost úprava SZoÚ, dle které měnou účetnictví může jakožto funkční měna být (kromě české koruny) pouze euro, americký dolar a britská libra. Podle NZoÚ to bude moci být jakákoliv cizí měna, pokud není hyperinflační. Návrh NZoÚ zavádí navíc měnu vykazování, což je měna, v níž se sestavuje účetní závěrka. To umožní při sestavování konsolidované účetní závěrky zvolit i jinou měnu, než ve které je sestavena individuální účetní závěrka.
- **Vykazování výnosů** se přiblíží pojetí v účetních standardech IFRS (např. u dlouhodobých projektů, zprostředkování, smluv s více než jedním plněním). Bude stanoven okamžik vykazování výnosu i způsob stanovení jeho výše u víceprvkových smluv.
- **Ocenění** se nově provádí buď jako prvotní, nebo jako následné. U středních a velkých účetních jednotek bude použito současné (tj. diskontované) hodnoty u dlouhodobých pohledávek a dluhů povinné, pro ostatní účetní jednotky pak dobrovolné. Reprodukční pořizovací cena jako metoda ocenění zaniká, místo ní se pro prvotní ocenění nově použije reálná hodnota. Množina aktiv a dluhů, které se následně oceňují reálnou hodnotou, je oproti SZoÚ rozšířena o některá další finanční aktiva a o nefinanční investiční aktiva, pro která existuje aktivní a likvidní trh.
- Změn v **ocenění hmotného majetku** je hned několik. Prvotní účetní hodnota se při následném ocenění snižuje o odpisy a následné znehodnocení (podle SZoÚ opravné položky) a zvyšuje o dodatečné zhodnocení (podle SZoÚ technické zhodnocení). Povinné bude zohlednění zbytkové hodnoty

při odpisování. Nově se zavádí pro účetní jednotky možnost použít přeceňovací model pro stálá hmotná aktiva (obdobu tzv. revaluation modelu z IAS 16), nikoli však pro nehmotná aktiva. Dotace na pořízení hmotného majetku nebudou snižovat hodnotu dlouhodobého hmotného majetku. Nová je také definice oprav a údržby. A změnou bude také zahrnutí výdajů na likvidaci do ocenění majetku při jeho pořízení, čímž se rozumí předpokládané budoucí plnění na odstranění aktiva a uvedení místa, kde se aktivum nachází, do původního stavu.

- K větším změnám dochází rovněž v oblasti **přeměn**. Například se ruší oceňovací rozdíl k nabytému majetku, nově je upraveno oceňování a vykazování goodwillu, fakticky je zakázáno přecenění při přeměnách bez tržní podstaty. Rozhodný den přeměny v průběhu účetního období již nebude mít za následek ukončení stávajícího individuálního účetního období a začátek nového, ale bude spojen pouze s mezitímní účetní závěrkou a zahajovací rozvahou.
- V oblasti vykazování informací mimo účetní závěrku se pojem „výroční zpráva“ v NZoÚ již nepoužívá, jeho roli v podstatě přejímá **zpráva vedení**. Samostatnou částí zprávy vedení je i zpráva o udržitelnosti, kde dochází k uvolnění v souvislosti s iniciativou Omnibus, o které jsme psali v předchozích příspěvcích, například v článku [Evropský parlament schválil balíček Omnibus](#).
- Významnou změnou je postavení **fyzických osob**, kdy podle NZoÚ podnikající fyzické osoby nejsou povinně účetními jednotkami, ale budou účetní jednotkou pouze na základě svého rozhodnutí.
- Důležitých změn doznala také oblast **přestupků** a pokut za přestupky.
- **Účinnost** NZoÚ je stanovena na 1. ledna 2028. Technicky lze této účinnosti dosáhnout, pouze pokud bude NZoÚ a doprovodný zákon schválen a vyhlášen ve sbírce zákonů v průběhu roku 2026, aby následně mohla probíhat alespoň 12měsíční legisvakanční lhůta a kýžená příprava účetních jednotek na implementaci změn vyplývajících z nové legislativy.

PROVÁDĚCÍ VYHLÁŠKA ZÁKONA O ÚČETNICTVÍ

Spolu s novým zákonem o účetnictví včetně důvodové zprávy byly předloženy také aktualizované Teze k prováděcí vyhlášce zákona o účetnictví pro podnikatele a neziskové účetní jednotky. Tento dokument na 28 stranách kromě obecných ustanovení k účetní závěrce a oceňování obsahuje podrobněji zpracovanou část týkající se prvků účetní závěrky. Následují zvláštní ustanovení k oceňování a účetním metodám (např. ocenění dluhu, následné znehodnocení, náhradní metody). Po zatím blíže nespecifikovaných přechodných ustanoveních je zařazena struktura účetních výkazů

pro podnikatelské účetní jednotky – rozvaha a výkaz výsledku hospodaření v druhovém i účelovém členění. Struktura účetních výkazů pro neziskové účetní jednotky zatím zveřejněna nebyla. Zajímavostí je, že teze v pěti případech místo podrobnějších pokynů odkazují přímo na znění interpretací Národní účetní rady, několikrát také odkazují na postup upravený konkrétním standardem IFRS/IAS.

Tyto teze k prováděcí vyhlášce jsou určitě detailnější než jejich dříve zveřejněná verze, ale stále čekáme na paragrafované znění vyhlášky a zejména na speciální přechodová ustanovení, která budou řešit rozdíl mezi účetním přístupem dle dosavadních účetních předpisů a účetních předpisů vycházejících z nového zákona o účetnictví, mimo jiné i v souvislosti s povinným přechodem řady účetních jednotek na vykazování v souladu s účetními standardy IFRS.

DOPROVODNÝ ZÁKON K ZÁKONU O ÚČETNICTVÍ

V důvodové zprávě je tento zákon označen jako „změnový“, neboť přináší změny legislativně-technického či věcného charakteru ve 148 různých zákonech. Nynější verze má 270 stran, spolu s důvodovou zprávou pak celkem 731 stran. Za nejdůležitější jsou označovány změny v zákoně o daních z příjmů a v zákoně o oceňování. Vzhledem k silné kritice ze strany odborné veřejnosti k mnoha problematickým pasážím zejména v zákoně o daních z příjmů je možné, že ministerstvo financí ještě bude chtít doprovodný zákon z Poslanecké sněmovny vzít zpět a přepracovat.

JAK VÁM MŮŽEME POMOCI?

Náš tým zkušených odborníků vám pomůže s analýzou dopadů i implementací změn, a to z pohledu účetního, daňového a právního.

Více informací o očekávaných změnách, který nový zákon o účetnictví přinese, najdete na stránce [Nový zákon o účetnictví | Deloitte Česká republika](#).

Kompletní znění [navrhovaného nového zákona o účetnictví](#) a [doprovodného zákona](#) najdete na stránkách Poslanecké sněmovny.

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Uzavírání roku 2025 v účetní závěrce dle účetních standardů IFRS

Přinášíme vám stručný přehled nových a novelizovaných účetních standardů IFRS® účinných pro účetní období končící v prosinci 2025 a později.

Obecně platí, že účetní jednotky mohou nové a novelizované standardy a interpretace začít používat před datem jejich účinnosti (podrobnosti viz jednotlivé standardy a interpretace).

Upozorňujeme na nutnou obezřetnost ve vztahu k dřívějšímu uplatnění standardů a interpretací u společností, které sestavují účetní závěrku podle účetních standardů IFRS ve znění přijatém Evropskou unií. Standardy, interpretace a úpravy stávajících standardů, které nebyly schváleny k používání v EU, nemohou použít společnosti sestavující svou účetní závěrku dle účetních standardů IFRS ve znění přijatém Evropskou unií.

Pokud jsme se již o konkrétním standardu nebo interpretaci rozepsali podrobněji v některém z předchozích vydání Účetních novinek, uvádíme odkaz na příslušný zpravodaj. Již vydané Účetní novinky jsou k dispozici na našem blogu dReport.cz. Jako vždy platí, že účetní jednotky se musejí se standardy a interpretacemi samy seznámit a zjistit, které změny se jich konkrétně dotknou.

Pokud jsou standardy nebo interpretace používány před datem jejich účinnosti, je nutno tuto skutečnost zveřejnit v účetní závěrce.

I v případech, kdy účetní jednotka neplánuje implementaci standardu nebo interpretace před datem jejich účinnosti, musí mít přehled o tom, které standardy a interpretace jsou vydávány, aby mohla splnit požadavek standardu IAS 8 *Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby* a zveřejnit možné dopady vydávaných, ale doposud neúčinných standardů a interpretací ve svých účetních závěrkách. V případě společností, které sestavují účetní závěrku podle účetních standardů IFRS ve znění přijatém Evropskou unií, se tato povinnost vztahuje také na standardy a interpretace dosud neschválené k užívání v EU.

Doporučujeme proto sledovat i další nově vydávané novely standardů a interpretace, které budou schváleny do data vydání účetní závěrky společnosti. O těchto novinkách budeme aktuálně informovat na webových stránkách www.iasplus.com a v našich Účetních novinkách.

Data účinnosti nových účetních standardů IFRS vydaných radou IASB a nových účetních standardů IFRS ve znění přijatém Evropskou unií se mohou lišit.

Poznámka k terminologii týkající se IFRS: Rada IASB (International Accounting Standard Board) vydává IFRS Accounting Standards (překládáme jako účetní standardy IFRS), jde o IAS 1 – IAS 41 a IFRS 1 – IFRS 19. Rada ISSB (International Sustainability Standards Board) vydává IFRS Sustainability Disclosure Standards (překládáme jako standardy IFRS pro zveřejňování (informací) o udržitelnosti), zatím jsou vydány jen IFRS S1 a IFRS S2. Použití samotného „IFRS“ již není možné. Při prvním výskytu v dokumentu se má navíc uvádět se symbolem zapsané ochranné známky, např. „účetní standardy IFRS®“.

NOVÉ A NOVELIZOVANÉ STANDARDY

V následujících tabulkách naleznete kompletní seznam nových a novelizovaných účetních standardů IFRS, které byly vydány k 21. lednu 2026 a které jsou buď účinné pro účetní období končící 31. prosince 2025, nebo je možné jejich dřívější použití.

Všechny vydané Účetní novinky jsou k nahlédnutí na [našem blogu](#).

Účinné pro účetní období končící 31. prosince 2025

Úpravy standardů	Účinné pro období začínající uvedeným datem nebo po tomto datu	Účinné v EU pro období začínající uvedeným datem nebo po tomto datu	Účetní novinky
IAS 21	Úpravy IAS 21 <i>Nesměnitelnost</i>	1. ledna 2025	září 2023 listopad 2024

Možné dřívější použití pro účetní období končící 31. prosince 2025

(Společnosti, které sestavují účetní závěrku podle účetních standardů IFRS ve znění přijatém Evropskou unií, však mohou dříve použít jen úpravy již schválené k použití v EU.)

Nové standardy		Účinné pro období začínající uvedeným datem nebo po tomto datu	Účinné v EU pro období začínající uvedeným datem nebo po tomto datu	Účetní novinky
IFRS 18	<i>Prezentace a zveřejňování v účetní závěrce</i>	1. ledna 2027	Dosud neschváleno k použití v EU	duben 2024 červen 2025
IFRS 19 a úpravy	<i>Dceřiné podniky bez veřejné odpovědnosti: Zveřejňování</i>	1. ledna 2027	Dosud neschváleno k použití v EU	květen 2024

Úpravy standardů		Účinné pro období začínající uvedeným datem nebo po tomto datu	Účinné v EU pro období začínající uvedeným datem nebo po tomto datu	Účetní novinky
IFRS 1, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 10 a IAS 7	<i>Roční zdokonalení účetních standardů IFRS (11. díl)</i>	1. ledna 2026	1. ledna 2026	září 2024
IFRS 9 a IFRS 7	<i>Úpravy IFRS 9 a IFRS 7 Úpravy klasifikace a oceňování finančních nástrojů</i>	1. ledna 2026	1. ledna 2026	červen 2024 červen 2025
IFRS 9 a IFRS 7	<i>Úpravy IFRS 9 a IFRS 7 Smlouvy odkazující na elektřinu závislou na přírodě</i>	1. ledna 2026	1. ledna 2026	leden 2024 září 2025
IFRS 10 a IAS 28	<i>Úpravy IFRS 10 a IAS 28 Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem</i>	Datum účinnosti bylo radou IASB dočasně odstraněno	Dosud neschváleno k použití v EU	říjen 2014
IAS 21	<i>Úpravy IAS 21 Převod do hyperinflační měny vykazování</i>	1. ledna 2027	Dosud neschváleno k použití v EU	listopad 2025

Ve zvláštním vydání publikace [IFRS in Focus – Closing out 2025](#) jsou uvedeny problémy týkající se účetního výkaznictví, které mohou být relevantní pro roky končící dne 31. prosince 2025 nebo po tomto datu s ohledem na současné prostředí, a také jsou zde uvedeny podstatné oblasti, na něž se zaměřují regulační orgány, a změny v účetních standardech IFRS platné v rámci daného účetního období.

Tato 33stránková publikace obsahuje následující témata:

- Makroekonomické a geopolitické prostředí (globální obchod, obecná inflace a úrokové sazby, volatilita cen energií a využívání dohod o nákupu elektřiny)
- Nejistota a účetní výkaznictví (zveřejňování v nejistých časech, zveřejnění významných úsudků a klíčových důvodů pro nejistotu v odhadech, nepřetržitě trvání podniku, znehodnocení nefinančních aktiv, zveřejňování finančních rizik, oceňování reálnou hodnotou a zveřejňování, IFRS 15 *Výnosy ze smluv se zákazníky*, rezervy na nevýhodné smlouvy, rezervy na restrukturalizaci, finanční nástroje)

- Rizika související s klimatem v účetních závěrkách
- Vývoj výkaznictví v oblasti udržitelnosti
- Měna a hyperinflace
- Vybrané nové účetní požadavky
- Další aspekty vykazování (např. výkaz peněžních toků, vykazování dle segmentů, daň z příjmů (včetně vykazování odložených daňových pohledávek a převodních cen), události po datu účetní závěrky, podnikové kombinace a podobné transakce, IAS 33 *Zisk na akcii*, IFRS 17 *Pojistné smlouvy*)
- Mezitímní účetní výkaznictví

Zdroje: [IFRS in Focus – Closing out 2025](#), www.iasplus.com

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Ilustrativní účetní závěrka podle standardů IFRS ve znění přijatém v EU za rok 2025

Pražská kancelář společnosti Deloitte připravila vzorovou konsolidovanou účetní závěrku dle účetních standardů IFRS ve znění přijatém Evropskou unií za rok 2025. Můžete si ji stáhnout na našich webových stránkách, a to v češtině i v angličtině.

Tato verze konsolidované účetní závěrky, která je k dispozici na webu Deloitte v [češtině](#) i v [angličtině](#), je určena společnostem, jež připravují svou účetní závěrku **v souladu s účetními standardy IFRS ve znění přijatém Evropskou unií za účetní období končící 31. prosince 2025.**

Ilustrativní účetní závěrka nezachycuje dopad nových a novelizovaných standardů, které nejsou závazně účinné v EU od 1. ledna 2025.

Verze ilustrativní konsolidované účetní závěrky sestavené **v souladu s účetními standardy IFRS v podobě vydané radou IASB** za účetní období končící 31. prosince 2025 je k dispozici na www.iasplus.com.

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Stav schvalování IFRS v Evropské unii

Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) aktualizovala svou zprávu, v níž je popisován stav schvalování všech IFRS, tj. standardů, interpretací a jejich úprav, naposledy 18. prosince 2025.

Na schválení Evropské komise k použití v Evropské unii čekaly k 27. lednu 2026 následující dokumenty rady IASB:

Nové standardy

- IFRS 18 *Prezentace a zveřejňování v účetní závěrce* (vydáno v dubnu 2024)
- IFRS 19 *Dceřiné podniky bez veřejné odpovědnosti: Zveřejňování* (vydáno v květnu 2024)

Úpravy

- Úprava standardů IFRS 10 a IAS 28 *Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem* (vydáno v září 2014)

- Úprava standardu IFRS 19 *Dceřiné podniky bez veřejné odpovědnosti: Zveřejňování* (vydáno v srpnu 2025)
- Úprava standardu IAS 21 *Převod do hyperinflační měny vykazování* (vydáno v listopadu 2025)

[Zpráva o schvalování IFRS v EU](#)

Jitka Kadlecová

jkadlecova@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_TechnicalDesk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Miroslav Zígáček
mzigacek@deloittece.com

Martina Křížová Chrámecká
mkrizovachramecka@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindřišková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu
a jiných newsletterů.](#)

dReport: Leden 2026

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

ČNB zavádí okamžité příchozí platby pro státní instituce

ČNB spustila od 18. listopadu 2025 systém okamžitých příchozích plateb pro státní instituce, který představuje pozitivní změnu v oblasti finančních transakcí mezi občany, firmami a dalšími subjekty a státem. Daně, pojistné a další finanční závazky vůči státu lze nyní nově poslat na protiúčet státních institucí během několika vteřin, a to i během víkendů a svátků. Tato změna je dalším zásadním krokem v digitalizaci státní správy a reflektuje stále rostoucí oblibu okamžitých plateb u veřejnosti.

Jak nový systém funguje?

Mezi příjemce okamžitých plateb nyní nově patří například finanční úřady, správa sociálního zabezpečení nebo zdravotní pojišťovny. Předpokladem okamžitých plateb je, aby jejich odeslání umožňovala banka poplatníka, přičemž tuto službu nabízí v České republice již 15 bank. Pro občany a firmy se způsob platby prakticky nemění – zůstávají stejná čísla účtů i variabilní symboly. Jedinou změnou je nutnost zvolit při zadávání platby možnost „okamžitá platba“ v internetovém či mobilním bankovníctví.

Praktické přínosy pro státní správu i občany

Okamžité platby přinášejí výhody oběma stranám. Státní instituce budou těžit zejména z rychlého připsání platby, se kterou

budou moci okamžitě disponovat. Pro poplatníky znamená nový systém snížení rizika pozdní úhrady daní či poplatků a s tím spojených sankcí. Významný přínos pro poplatníky se projevuje i při podávání žádostí a dalších úkonech, jež jsou zpoplatněny správním poplatkem. V těchto případech může dojít ke zrychlení poskytování služeb státní správy až v řádu dnů, neboť příslušné instituce mohou platbu okamžitě ověřit a bez prodlení pokračovat ve zpracování žádosti.

Systém přijímání okamžitých plateb tak představuje další důležitý krok ve snaze o zefektivnění služeb státní správy, který navazuje na již fungující projekty Portál občana nebo Datové schránky a současně přispívá k modernizaci finančních služeb v České republice.

Jan Jiří Šlajs

jslajs@deloittece.com

Filip Tedenac

ftedenac@deloittece.com

Nové unijní nařízení o obalech a obalových odpadech (PPWR): Co přináší a jak se na něj připravit

Nové unijní nařízení o obalech a obalových odpadech je již v platnosti a použitelné bude od 12. srpna 2026. Nařízení známé pod zkratkou PPWR (Packaging and Packaging Waste Regulation) zásadním způsobem mění dosavadní regulaci obalů v Evropské unii a zavádí jednotná, přímo použitelná pravidla napříč členskými státy.

Co je PPWR?

PPWR je **přímo použitelné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40**, které upravuje nakládání s obaly a obalovými odpady v průběhu celého jejich životního cyklu – od návrhu a výroby, přes uvádění na trh a používání, až po nakládání s odpady. Nařízení **ruší dosavadní směrnici 94/62/ES** a nahrazuje ji přímo aplikovatelnou právní úpravou.

Současně nařízení zmocňuje Evropskou komisi k přijetí **aktů v přenesené působnosti**, kterými budou postupně upřesňovány požadavky na udržitelnost, recyklovatelnost, znovu použitelnost a označování obalů. Regulační rámec PPWR se bude **postupně zpříšňovat až do roku 2040**.

Co se podle PPWR považuje za obal a obalový odpad?

Za **obal** se podle nařízení považuje jakýkoli materiál nebo výrobek používaný k zabalení, ochraně, manipulaci, dopravě, skladování, dodání nebo prezentaci výrobků, a to až k uživateli nebo spotřebiteli.

Odpadním obalem je pak jakákoli látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje, má v úmyslu se zbavit nebo je povinen se jich zbavit. Tato definice navazuje na obecnou úpravu odpadového práva a rozšiřuje ji o specifika obalů.

Jaké obaly PPWR upravuje?

Nařízení se vztahuje na **veškeré obaly uváděné na trh v EU** a na veškeré obalové odpady, bez ohledu na použitý materiál nebo způsob použití. PPWR tak dopadá prakticky na všechny běžně používané obalové formáty.

Zvláštní požadavky stanoví mimo jiné pro:

- prodejní, skupinové a přepravní obaly;
- obaly používané v rámci poskytování služeb (např. v odvětví HORECA);
- obaly pro elektronický obchod a distribuci;
- plastové nákupní tašky a vybrané obaly na jedno použití;
- obaly na potraviny a nápoje, včetně jednorázových formátů;
- čajové a kávové sáčky a další kompozitní obaly.

A koho se nařízení týká?

Nařízení PPWR se vztahuje především na **producenty, dovozce, distributory (včetně online prodejců) a dodavatele obalů a obalových materiálů**.

Klíčovým subjektem je **producent**, tedy osoba, která poprvé uvádí obal nebo balený výrobek na trh v členském státě. Producenti nesou hlavní odpovědnost za návrh a složení obalů, včetně jejich minimalizace, recyklovatelnosti a dodržování chemických limitů. Zároveň plní povinnosti v rámci systému rozšířené odpovědnosti producenta (EPR) a odpovídají za technickou dokumentaci, EU prohlášení o shodě, harmonizované označování obalů a informování spotřebitelů.

Dovozci odpovídají za to, že obaly a balené výrobky dovážené ze třetích zemí splňují požadavky PPWR, a v určitých případech jim vznikají i vlastní registrační povinnosti. **Distributoři**, včetně provozovatelů online platform, jsou povinni ověřovat soulad obalů s požadavky nařízení, přičemž za splnění stanovených podmínek mohou online platformám vznikat přímé povinnosti podle PPWR.

Dodavatelé obalů a obalových materiálů musí producentům poskytovat informace a dokumentaci nezbytnou k prokázání souladu obalů s nařízením.

Časová osa nařízení a povinností z něj plynoucích

PPWR zavádí povinnosti postupně v několika fázích. Mezi klíčové milníky patří zejména:

- od 12. února 2025 musí opětovně použitelné obaly splňovat stanovená kritéria;
- od 12. srpna 2026 se nařízení obecně použije; současně začne platit zákaz používání PFAS v obalech určených pro přímý styk s potravinami a Komise začne přijímat akty v přenesené působnosti;
- od února 2027 a 2028 se postupně zavádějí povinnosti v oblasti identifikace obalů a opětovného použití, zejména v sektoru HORECA;
- od roku 2030 musí být všechny obaly recyklovatelné a uplatní se zákazy určitých obalových formátů na jedno použití, jakož i další požadavky na opětovnou použitelnost a doplňování obalů.

Jak se na PPWR připravit?

Společnostem doporučujeme zahájit přípravy na PPWR s dostatečným předstihem. V praxi to znamená zejména provést revizi obalového portfolia a dodavatelského řetězce, posoudit soulad používaných obalů s novými požadavky a identifikovat obaly, které budou muset být upraveny nebo nahrazeny. Dále je vhodné nastavit interní procesy pro sběr a sledování dat o obalech,

připravit se na harmonizované označování a přehodnotit obchodní a logistické modely z hlediska opětovného použití obalů. Nedílnou součástí příprav by mělo být také proškolení zaměstnanců a zajištění plnění povinností v rámci systému EPR.

Sankce za porušení nařízení

Nedodržení povinností stanovených PPWR může vést k pokutám nebo zvýšeným poplatkům ukládaným národními orgány

dohledu nad trhem, k zákazu uvádění nevyhovujících obalů na trh a k povinnosti jejich stažení. Členské státy jsou povinny stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušení nařízení.

Jaroslava Kračúnová

jkracunova@deloittece.com

Nové nástroje pro vymáhání nedoplatků

Počínaje letošním rokem nejsou při vymáhání daňových nedoplatků finanční úřady limitovány místní příslušností. Již od 1. července 2025 zároveň platí, že celní správa může v případě nezaplacené pokuty, cla či daňového nedoplatku využít novou pravomoc, a to zadržení movité věci dlužníka. Bližší informace přinášíme v článku.

Celorepubliková působnost finančních úřadů pro vymáhání

Finanční úřady od 1. ledna 2026 nejsou při vymáhání a správě peněžitých plnění vázány místní příslušností. Zahájit a provést vymáhání tak nově může jakýkoliv finanční úřad. Flexibilita finančních úřadů by pak v praxi mohla znamenat větší důslednost a zrychlení při vymáhání daňových nedoplatků.

Zadržení movité věci celní správou

Celní správa má od 1. července 2025 významně posílené pravomoci. Nově totiž může vymáhat nezaplacené pokuty, cla a příslušné daňové nedoplatky i tím, že zadrží movité věci dlužníka. Kromě cenného majetku, jakým mohou být například šperky nebo elektronika, může celní správa přistoupit i k zadržení motorových vozidel.

Zadržení movité věci se řadí mezi formy zabezpečení úhrady dluhu, které mají předejít nucené daňové exekuci. I zadržení movité věci ale může vyústit v exekuční příkaz a nucený prodej movité věci, pokud dlužník nesplní své povinnosti.

Novou pravomoc musí ale celní správa stále užívat v souladu se zásadou přiměřenosti a subsidiarity, to znamená, že by neměla zadržet movité věci ve větší hodnotě, pokud nedoplatek vznikl nepozorností, omylem nebo se jedná o drobný dluh. V takových případech by celní správa měla preferovat dobrovolné uhrazení. Až pokud by dlužník neuhradil dluh na základě upozornění, přišlo by na řadu právě zadržení movité věci. Samotná celní správa zmiňuje, že nástroj hodlá využít vůči těm, kteří k neplacení přistupují opakovaně a záměrně.

Zadržení movité věci tak může pro celní správu představovat užitečný, ale pro subjekty poměrně invazivní nástroj.

Alena Wágner Dugová
adugova@deloittece.com

Jan Jiří Šlajs
jslajs@deloittece.com

Filip Tedenac
ftedenac@deloittece.com

Legal News [prosinec 2025]: NS řešil chybnou aplikaci obecné právní úpravy při vadách stavby

Prosincový výběr čtyř rozhodnutí Nejvyššího soudu nabízí pestrý průřez aktuální judikaturou. Řešila se platnost doručení výpovědi, pokud zaměstnanec odmítne převzít listinu, a rovněž se potvrdilo, že právní jednání vůči zaměstnanci může činit i osoba pověřená vedením příspěvkové organizace. V jiném případě soud upozornil na nepřípustnost překvapivého rozhodnutí, jestliže odvolací soud nově zpochybní účastenství, aniž by dal stranám možnost se k tomu vyjádřit. Další rozsudek se týká chybné aplikace obecné právní úpravy při vadách stavby, kde měla být zohledněna zvláštní ochrana spotřebitele. A nakonec bylo potvrzeno, že insolvenční správce nemůže v žalobě rozšiřovat důvody popření vykonatelné pohledávky nad rámec těch, které konkrétně uvedl při jejím popření.

V rozsudku sp. zn. 21 Cdo 2419/2025 řešil Nejvyšší soud **platnost doručení odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance a výpovědi z pracovního poměru**, odmítl-li zaměstnanec převzetí listin. Dospěl k závěru, že účinky doručení nastávají okamžikem odmítnutí převzetí písemnosti (§ 334 odst. 3 ZP), že pracovištěm ve smyslu § 334 odst. 2 ZP může být i sídlo zřizovatele příspěvkové organizace (magistrát města) a že osoba pověřená jejím řízením je oprávněna činit právní jednání vůči zaměstnancům. Lhůtu cca 40 minut pro přijetí návrhu na jiné pracovní zařazení neshledal nepřiměřenou. Dovolání zamítl.

V rozsudku sp. zn. 22 Cdo 2523/2025 se Nejvyšší soud zabýval situací, kdy **odvolací soud změnil rozhodnutí nikoli kvůli věcnému posouzení platnosti darovací smlouvy, ale kvůli nově uvažovanému nedostatku účastenství manželky zůstavitele** – přestože tato otázka v řízení vůbec otevřena nebyla. Podstatou problému bylo, že odvolací soud účastníky neseznámil s odlišným právním názorem na věcnou legitimaci a naléhavý právní zájem, čímž vydal překvapivé rozhodnutí a porušil právo na

spravedlivý proces. Nejvyšší soud uzavřel, že případný nedostatek účastenství měl být řešen již před soudem prvního stupně, a proto obě rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání.

V rozsudku sp. zn. 25 Cdo 292/2024 Nejvyšší soud řešil, zda odvolací soud správně posoudil **včasnost uplatnění práv z vad díla při stavbě domu pro spotřebitele**. Podstatou problému bylo, že odvolací soud aplikoval obecná ustanovení o opožděném vytýkání vad (§ 2618 o. z.), aniž zohlednil, že jde o smlouvu o dílo mezi podnikatelem a spotřebitelem, na niž dopadá zvláštní režim zákonné záruky (§ 2165 o. z.) a pětiletá lhůta pro skryté vady stavby (§ 2629 o. z.). Tím dospěl k nesprávnému závěru o opožděnosti reklamace. Nejvyšší soud uzavřel, že odvolací soud použil nesprávnou právní normu, jeho právní posouzení je tudíž chybné, a rozsudek zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V rozsudku sp. zn. 29 ICdo 99/2024 se Nejvyšší soud zaměřil na otázku, zda **insolvenční správce při popření vykonatelné pohledávky splnil povinnost uvést konkrétní skutečnosti, pro které pohledávku popírá**. Správce pouze konstatoval, že „pohledávka nevznikla“, a odkázal na několik soudních rozhodnutí, aniž v popěrném úkonu vymezil jakýkoli konkrétní skutkový důvod. Takový postup však neodpovídá požadavku § 199 odst. 3 insolvenčního zákona, podle něž může správce v incidenční žalobě uplatnit jen ty skutečnosti, které uvedl už při popření. Pouhý odkaz na jiná rozhodnutí tento požadavek nenaplní. Nejvyšší soud proto uzavřel, že popěrný úkon neobsahoval potřebná tvrzení a že následná žaloba nemohla jít nad jeho rámec.

Jan Jiří Šlajs
jslajs@deloittece.com

Legal News [leden 2026]: Odpovědnost za škodu zaviněnou vadnou projektovou dokumentací

Lednový výběr přináší tři judikáty Nejvyššího soudu, které nás zaujaly svou různorodostí i právními závěry. První rozhodnutí se věnuje otázce promlčení v situaci, kdy žalobkyně nezaplatila soudní poplatek, což vedlo k zastavení řízení a následné ztrátě možnosti uplatnit nárok. Druhý judikát řeší, zda je v dovolání možné měnit právní základy odpovědnosti jednatele, pokud nebyly v původní žalobě skutkově vymezeny. Třetí případ se zaměřuje na odpovědnost společnosti za škodu způsobenou vadnou projektovou dokumentací, přičemž Nejvyšší soud potvrdil, že za chyby autorizovaného projektanta odpovídá také společnost, která jeho práci zastřešuje.

Nejvyšší soud se v usnesení sp. zn. 27 Cdo 2246/2025 zabýval úhradou soudního poplatku a během promlčení. Zdůraznil, že žalobkyně v původním řízení o společnické žalobě řádně nepokračovala, protože přes výzvu soudu nezaplatila soudní poplatek. Řízení tak bylo zastaveno a po dobu trvání tohoto pozastavení se promlčecí lhůta nestavěla podle § 648 o. z. Následné podání nové žaloby v roce 2021 proto bylo opožděné. Soud současně potvrdil, že povinnost poplatek zaplatit vznikla a žalobkyně nemohla být v dobré víře o opaku; existovala i ustálená judikatura umožňující postup (včetně žádosti o osvobození). Námitka promlčení tak nebyla v rozporu s dobrými mravy, protože marné uplynutí promlčecí lhůty si žalobkyně způsobila sama.

V usnesení sp. zn. 27 Cdo 2557/2025 Nejvyšší soud řešil, zda žalobkyně může v dovolání uplatňovat jiné právní tituly odpovědnosti jednatele, než jaké odpovídaly skutku, který sama popsala v žalobě.

Podstatou problému byl fakt, že žalobkyně v žalobě popsala pouze jediný skutek – údajné porušení péče řádného hospodáře spočívající v zahájení soudních sporů, z nichž vznikla povinnost uhradit náklady

řízení. Na tomto skutku mohl stát jen nárok z ručení podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku. Žalobkyně však v dovolání tvrdila další důvody odpovědnosti jednatele (např. odpovědnost podle insolvenčního zákona či podle § 2909 o. z.), avšak bez toho, že by kdy popsala skutkové okolnosti takového deliktu.

Problém spočíval v tom, že soud je vázán skutkovým vymezením v žalobě a nesmí beze změny žaloby rozhodnout o jiném nároku ani za žalobce vyhledávat jiné možné právní základy. Žalobkyně tedy nemohla dodatečně – bez skutkového podkladu – požadovat, aby soud posuzoval jednání žalovaného podle zcela jiných norem. Nejvyšší soud uzavřel, že dovolání nemůže otevřít nové skutkové základy ani nové tituly odpovědnosti, a dovolání tak odmítl jako nepřípustné.

V rozsudku sp. zn. 25 Cdo 3086/2024 Nejvyšší soud řešil, zda lze společnost žalovat o náhradu škody způsobenou vadnou projektovou dokumentací, pokud ji fakticky vypracovala autorizovaná fyzická osoba – její společník. Podstatou problému bylo, že žalované společnosti namítaly odpovědnost výlučně autorizovaného projektanta jako fyzické osoby s tím, že zvláštní úprava stavebního práva a zákona o autorizovaných osobách vylučuje odpovědnost společnosti. Nejvyšší soud však zdůraznil, že autorizovaná osoba v takovém případě jedná jménem a na účet společnosti a její pochybení se společnosti přičítá. Zvláštní úprava nevylučuje odpovědnost právnické osoby, ale připouští její souběh. Společnost proto odpovídá za škodu způsobenou vadnou projektovou dokumentací, i když ji zpracoval její společník – autorizovaný projektant.

Jan Jiří Šlajs
jslajs@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.